

Centrum mestskej časti bude iné, stavať začnú pri starej pošte

Ruiny Dúbravky sa začínajú meniť

Átriové zariadenie pre seniorov, polyfunkčný dom s bytmi, prevádzkami aj detským centrom, kaviareň, kancelárie. Na to všetko by sa mali premeniť neslávne-slávne dúbravské ruiny.

Stará pošta, zničený objekt na Ulici kpt. Rašu, opustený Skleník či „dom holubí“. Ruiny, chátrajúce objekty, strašiaky mestskej časti. Ich riešenie brzdili vlastnícke vzťahy a spory. Mestská časť zasahovať nemôže, keď sú objekty majetkom súkromníkov.

V blízkom čase by sa však niektoré z ruín mali premeniť na staveniská. Dlhoročný spor investorov dvoch stavebných zámerov na mieste starej pošty a na susednej lúke, ktorý brzdil stavby, sa skončil dohodou. Projekt s príznačným názvom Na lúke by sa mal črtať už v tomto roku.

Podobne sa spustila aj premena niekdajšej prevádzky materskej školy a budovy Slovenského Červeného kríža na Ulici kpt. Rašu. Nájomca začal s premenou objektu na zariadenie pre seniorov. Bývalá ubytovňa ministerstva vnútra pri podchode Saratov, takzvaný „dom holubí“, by mala tiež prejsť zmenou. Avizuje ju vlastník, ktorý budovu s rezortom vnútra zamenil v roku 2023, firma Sekyra Group Development, slovenská odnož známej českej developerskej spoločnosti Sekyra Group. Výšková budova už roky chátra. Posledných ubytovaných rezort vnútra vystáhal v roku 2020, odvtedy ministerstvo analyzovalo, čo s rozpadajúcim sa objektom.

Bez zmeny ostáva stáť niekedy slávny Skleník. Polyfunkčná budova neďaleko zastávky MHD ulici na M. Schneidera-Trnavského je prázdna. Vlastníkom je firma JBK TRADE, s.r.o. Stavba a premena objektu stojí, stavebný úrad nevedie žiadne konanie.

Viac na 2 – 3. strane

Atletická liga odštartovala, AZ pneu Vertical sa blíži

V apríli na bicykel, v máji na Devínsku Kobylu

Prvé kolo Dúbravskej atletickej miniligy odštartovalo v marci na Adlerke, pokračovať má počas roka ďalšími siedmimi kolami. Najbližšie sa bežci na atletickom ovále strednej školy stretnú v sobotu 26. apríla.

Dúbravský beh na Kobylu AZ pneu Vertical pripravuje svoj tretí ročník. Prídte si pretiahnuť svaly, trochu sa zadýchať a prispieť na dobrú vec. Okrem behu sa môžete tešiť na predštartovú rozcvičku s triatlonistom Richardom Vargom, tombolu a ďalší sprievodný program. Všetko je naplánované na sobotu 24. mája. Podujatie organizuje občianske združenie Beh si ty v spolupráci s mestskou časťou Bratislava-Dúbravka. Štart a cieľ budú už tradične na ulici Pod záhradami (za Kostolom Duchu Svätého). Pripravené budú behy pre deti, 5-kilometrový beh na okruhu Peťka a 10-kilometrový na vrchol Devínskej Kobylu a späť. Online registrácia na beh cez webovú stránku www.az-pneu-vertical.sk je už spustená. Registrovať sa bude dať aj na

mieste v deň podujatia. Z každého zaplateného štartovného poputuje 5 eur občianskemu združeniu Psi na život, ktoré sa venuje výchove a výcviku vodiacich psov pre nevidiacich.

Okrem bežcov sa môžu na preteky pripraviť aj cyklisti. V sobotu 12. apríla sa milovníci jazdy na bicykli stretnú v Parku Družba, na programe sú od 10:00 cyklopreteky v Parku Družba. Toto podujatie sa do športového kalendára Dúbravky vracia po niekoľkoročnej pauze.

(lum)

Spor, ktorý brzdil stavby v centre Dúbravky, skončil dohodou

Pošta už má búracie povolenie

Nejeden požiar, početné hlásenia o neporiadku, vylomené debnenie, pohyb nevítaných návštevníkov. S tým všetkým sa spája dnes už ruina niekdajšej červenej pošty na Saratovskej, ktorá v Dúbravke vznikla ešte počas budovania občianskej infraštruktúry na sídlisku. Okrem pošty tu sídlila aj veľká telefónna ústredňa. Objekt fungoval asi do roku 2008 a odvtedy začal chátrať. Skelet a okolie by mali vymeniť štyri objekty. Najvyšší má mať jedenásť podlaží.

Stará, zanedbaná a najmä rozpadávajúca sa. Bývalá pošta na Saratovskej ulici v centre mestskej časti. O jej búraní a stavbe na ploche v blízkosti predajne potravín sa hovorí už roky. Riešenie ruiny pri hlavnej ceste brzdil spor stavebníkov.

„Pre starú poštu je vydané právoplatné búracie povolenie, na základe ktorého stavbu môže vlastník zbúrať,“ hovorí vedúca stavebného úradu Ľubica Vladovičová. „Z objektu starej pošty sú už vymiestnené zariadenia Slovak Telekomu, ktoré boli vecným bremenom. Búranie pošty už nič nebráni.“

Vlastníkom skeletu pošty a pozemkov pod ňou je spoločnosť Apollis residence. Investičný zámer novostavby s názvom Komplex bývania a občianskej vybavenosti Saratovská na mieste starej pošty má už vydané územné rozhodnutie, ktoré v čase uzávierky novín ešte nebolo právoplatné.

Na pozemku navrhuje stavebník mestský blok s vnútroblokom. Pozostávať má zo štyroch polyfunkčných blokov so šiestimi až 11 nadzemnými podlažiami. Komplex má obsahovať 249 bytov, 46 ateliérov, 24 apartmánov, 20 prevádzok obchodu a služieb, kaviareň, reštauráciu, detské centrum a administratívne priestory. Architektom projektu je kancelária Atelier 008.

Polyfunkčný dom A má byť funkčne rozdelený do dvoch celkov. Na úrovni parteru navrhujú 11 prevádzok so vstupmi orientovanými buď do ulice Pod záhradami alebo do vnútrobloku. Byty, ateliéry a apartmány plánuje investor od druhého až po 11 podlažie. Celkovo má byť v objekte 50 bytov.

V polyfunkčnom dome v bloku B má byť v parteri prevádzka detského centra. Byty majú siahť od druhého po ôsme podlažie, celkovo ich tu má byť 46.

Parter polyfunkčného objektu v bloku C má priniesť prevádzky so vstupmi orientovanými do ulice Saratovská alebo do vnútrobloku. Na druhom až 11 podlaží majú byť byty, celkovo ich

má v tomto objekte vzniknúť 118. Parter objektu v bloku D by mal byť rozšírený smerom na západ k bloku A o prevádzku reštaurácie a južným smerom k bloku C o administratívne priestory. Medzi týmito dvoma krídlami má vzniknúť prechodná pasáž. Od druhého po šieste podlažie má byť v objekte 35 bytov.

Parkovanie je navrhnuté v dvojpodlažnej podzemnej garáži so 400 miestami. Vonkajšie parkovisko s 33 miestami má pribudnúť popri komunikácii Pod záhradami. Okrem bytov, prevádzok,

kancelárií, reštaurácie, kaviarne a detského centra má v rámci výstavby v centrálnej časti projektu vzniknúť aj zatravnená plocha na relax.

Budova pôvodnej pošty bola postavená v rámci budovania občianskej infraštruktúry

Výstavba objektov pri starej pošte má trvať do konca roku 2027

Na lúke vyrastú byty aj prevádzky

O premene centra Dúbravky sa hovorí už roky, a už roky sa rieši takzvaná stará pošta. Objekt, ktorý sa pri Saratovskej ulici neďaleko predajne Lidl, rozpadáva. Susedný developerský projekt českej firmy FINEP s názvom Na lúke sa rozbieha, stáť má na dnes zelenej ploche, kde bývajú počas Dúbravských hodov kolotoče. Stavebník plánuje aj široký chodník, ktorý prepojí okolité oblasti s električkovou zastávkou Alexyho. Podrobnosti zámeru, ktorý má okrem bytov priniesť aj menšie obchodné priestory orientované na Saratovskú ulicu, nám priblížil PAVEL REJCHRT, riaditeľ FINEP SK a.s.

Váš projekt s názvom Na lúke má vzniknúť v okolí starej pošty na trávnom pozemku. Čo všetko by mal do Dúbravky priniesť, čo by mal obsahovať a ako vyzeráť?

Na mieste vzniknú dve sedempodlažné budovy a v nich dokopy 108 bytov a apartmánov. Ponúkame 1-izbové až 4-izbové byty s plochou od 25 do 115 metrov štvorcových. Lokalita je veľmi dobre dopravne dostupná, blízko sú zastávky mestskej hromadnej dopravy, jazdí sem 4 električka a tri denné a dva nočné autobusy.

Máte už na zámer stavebné povolenie? Kedy by sa mohli začať práce na pozemku?

Áno, stavebné povolenie máme, stavať na pozemku by sme chceli začať počas tohtoročného leta.

Aký je časový harmonogram výstavby? Kedy približne plánujete ukončenie prác?

Stavba by mala byť dokončená v roku 2027.

Čo okrem bytov prinesie projekt do Dúbravky?

Súčasťou projektu je tiež občianska vybavenosť. Na prízemí plánujeme kaviareň a obchod, rozšíri ponuku služieb v lokalite. Projekt nebude izolovaný, ale priechodný, čiže zabezpečí priechodnosť územia v západno-východnom smere k zastávke MHD Alexyho. Samozrejmosťou je kultivácia dlhodobou zanedbanej lokality.

Ako ovplyvní výstavba polyfunkčného domu dopravu v centrálnej časti? Majú sa ľudia pripraviť na obmedzenia počas prác? Odkiaľ budú jazdiť autá na stavenisko?

Doprava na stavbu prechádza aktuálne schvaľovacím procesom. Jediná prístupová trasa k pozemku vedie ale cez ulicu Pod záhradami. Počítame s tým, že počas výstavby budeme komunikácie čistiť a udržiavať ich v takom stave, aby stavba čo najmenej zaťažila okolie.

Čo parkovanie v rámci vášho zámeru, ako bude riešené?

Budovy budú mať podzemné parkovisko, počet miest zodpovedá požiadavkám legislatívy, na povrchu plánujeme parkovanie pre návštevníkov. Celkovo tu vznikne 113 parkovacích miest.

Vedľa vášho zámeru je neslávne známa stará pošta. Asi nie je tento objekt pridanou hodnotou pre váš zámer. Spolupracujete, komunikujete s majiteľom objektu?

Áno, s majiteľom objektu komunikujeme. Samozrejme je v našom záujme, aby sa územie skultivovalo a premenilo ako celok.

Premena spustnutej škôlky na Ulici kpt. J. Rašu sa začala

Z ruiny zariadenie seniorov

Dlhodobu opustenú a schátranú budovu bývalej škôlky na Ulici kpt. J. Rašu v centre Dúbravky sa rokoch mení. Nájomca chce v objekte vybudovať domov pre seniorov. Práce sa už začali.

Vypálená, zničená a najmä nebezpečná. Taká už je roky budova na Ulici kpt. Rašu v centre Dúbravky. Premena schátraného objektu, ktorý kedysi fungoval aj ako materská škola, sa začala. Nájomca tu pripravuje zariadenie pre seniorov. Zámer a dlhodobý prenájom združenia Gerion tohto objektu schválili dúbavskí poslanci ešte pred pár rokmi. Príbeh premeny chátrajúcej budovy siaha do roku 2015. Súčasnú vedenie mestskej časti sa rozhodlo, že budovu, v ktorej v minulosti fungovala aj materská škola, získa, aby riešila jej budúcnosť. Budova mala totiž viacerých vlastníkov, čo komplikovalo obnovu i starostlivosť o ňu.

„Rokovali sme so spoluvlastníkmi, nakoniec prišlo k dohode,“ priblížil starosta Dúbravky Martin Zaťovič. „Dve pätiny vlastnil Slovenský červený kríž a zvyšok patrilo ministerstvu vnútra.“

Dúbavskí poslanci potom schválili odkúpenie podielu od Slovenského červeného kríža za 12-tisíc eur a zámenu s ministerstvom vnútra. Za časť objektu na Ulici kpt. Rašu ministerstvo dostalo telocvičňu v škole na Bilikovej. Budovu aj tak ministerstvo vlastní, šlo tak iba o scelenie majetku rezortu. Zámna s ministerstvom sa však pre legislatívne kroky a postupy ťahala, budovu do svojej správy Dúbravka získala až na jeseň roku 2017. Mestská časť začala následne s čistením objektu, záhrady, areálu a uzavrela ho pred nevitnými návštevníkmi. Budovu využívali na výcvik psov členovia Bratislavskej kynologickej záchranárskej brigády. Štvornohých záchranárov učili v ruinách napríklad aj to, ako hľadať nezvestných. V roku 2019 mestská časť zbierala podnety, nápady, námety, akú zmenu by si Dúbavčania želali v súvislosti s chátrajúcou budovou. Z ankety a prieskumu v teréne vyplynulo, že zničený objekt by mal dostať sociálne využitie.

Obyvatelia budú môcť odpad odovzdať bezplatne

Zberný dvor otvorí už po lete

Dlho sa o ňom hovorilo, písalo aj diskutovalo, teraz sa začína čítať. Hlavné mesto a jeho spoločnosť Odvoz a likvidácia odpadu pripravujú v Dúbravke nový zberný dvor na Poliankach. Práce sa už začali, trvať by mali do konca leta.

Každý rok eviduje mestská časť Bratislava-Dúbravka 20 až 30 čiernych skládok. Vidieť ich v záhradkárskejších oblastiach, na okrajoch mestskej časti, v lese. V boji proti nelegálnemu vyhadzovaniu odpadu by mal pomôcť aj nový zberný dvor v Dúbravke. Jeho prípravy na otvorenie pri veterinárnej poliklinike na Poliankach finišujú.

Projekt patrí k prioritám mestských poslancov za Dúbravku - Zdenky Zaťovičovej a Juraja Káčera.

Päť dní týždenne

„Nový zberný dvor plánuje spoločnosť OLO otvárať na konci leta,“ približuje mestská poslankyňa Zdenka Zaťovičová. „Prijímať sa tu bude textil, bioodpad, stavebný odpad, elektroodpad, nebezpečný odpad a ďalšie druhy odpadu. Prevádzkovať sa má podobne ako zberné dvory päť dní v týždni.“

Zberný dvor uľahčí odvoz a likvidáciu odpadu aj po rekonštrukcii bytov či domov.

„Obyvatelia Bratislavy tak získajú miesto, kde budú môcť odpad bezplatne a ekologicky odovzdať. Nebudú už musieť čakať na pristavenia veľkokapacitných kontajnerov,“ dodáva mestský poslanec Juraj Káčer.

Dobrou správou je, že služby zberného dvora by mali byť podľa mestských poslancov pre Bratislavčanov bezplatné. Podobne je to i v prípade iných zberných dvoroch mesta. Spoplatnený je len drobný stavebný odpad.

Najväčší dvor na Ivanskej

V Bratislave hlavné mesto prevádzkuje dva zberné dvory. Najväčší je Zberný dvor Ružinov na Starej Ivanskej ceste 2. Určený je pre fyzické osoby, ktoré sú zapojené do zberu komunálneho odpadu v Bratislave, čiže platia poplatok za komunálny odpad. Služby zberného dvora sú pre takýchto obyvateľov bezplatné. Výnimkou je drobný stavebný odpad, ktorý nie je zahrnutý v miestnom poplatku za komunálne odpady.

Pri návšteve zberného dvora musí obyvateľ preukázať trvalý alebo prechodný pobyt v Bratislave, doklad o vlastníctve hnutelnosti alebo potvrdenie o zapojení sa do zberu komunálneho odpadu v Bratislave. Ak si chce obyvateľ návštevu dvora urýchliť, OLO odporúča priniesť si so sebou vyplnený a podpísaný formulár návštevníka zberného dvora. Vykládku odpadu si každý

návštevník zabezpečuje sám. Do areálu je možný vstup s vozidlom s hmotnosťou do 3,5 tony a príviesným vozíkom s objemom do 1 metra kubického.

Spoločnosť OLO prevádzkuje aj sezónny Zberný dvor Rača určený obyvateľom Rače, Nového Mesta a Vajnôr. Zberné dvory pre svojich obyvateľov zriadili aj viaceré mestské časti Bratislavy - Čunovo, Devín, Devínska Nová Ves, Jarovce, Petržalka, Podunajské Biskupice, Rusovce, Vra-kuňa, Vajnory, Záhorská Bystrica, ten dúbavský by mal pribudnúť už na konci leta tohto roku.

Vyššia kapacita školy

Marec bol aj mesiacom začiatku prác na novej prístavbe v areáli Základnej školy Beňovského. Cieľom je rozšírenie kapacity tejto základnej školy. Zhotoviteľ si prevzal stavenisko a spustil prípravné práce – oplocovanie, navážanie buniek a prípravu inžinierskych sietí. Práce na prístavbe majú trvať približne 15 mesiacov, pričom cieľom je minimalizovať ich dopad na chod školy. Prístavba by mala byť dokončená v máji 2026, následne plánuje stavebník skultivovať okolie, zrevitalizovať vonkajší areál, vrátane ihriska a parčíka. Základná škola Beňovského je školou pri Parku Družba, otvorili ju v roku 1971.

Čistinka sa už črtá

Park Družba pri škole Beňovského je spätý aj s ďalším projektom. Mestská časť sa pustila do prípravy priestranstva pre projekt Čistinka, ktorý vlni vybojovali obyvatelia v spoločnom 35-dňovom online hlasovaní. V parku sa počas marca začali búracie práce starého múru na ploche, kde by mala vzniknúť nová oddychová zóna. V rámci Čistinky by v lokalite malo pribudnúť detské a multifunkčné ihrisko, zeleň a aj workout zóna na cvičenie na čerstvom vzduchu. Dúbavčania v súťaži o Čistinku spolu poslali viac než 10-tisíc hlasov. Práce na tvorbe samotnej oddychovej zóny by mali trvať osem týždňov.

Staré múry preč

Bezpečnejší, zelenší a s menej bariérami. Taký je verejný priestor v lokalite Homolova – Tranovského, ktorý obyvatelia počas zimy so snehovou nádielkou využívajú na sánkovanie. Hrozbou pri jazde z kopca boli doteraz staré betónové múry, ktoré v lokalite ostali po niekdajšom detskom ihrisku a pieskovisku. Mestská časť ich v spolupráci s magistrátom odstránila a priestor plánuje zazeleniť. Na Homolovej pripravuje oddelenie životného prostredia aj revitalizáciu detského ihriska pod Materskou školou Cabanova. Mestská časť tiež požiadala o dotáciu na obnovu príľahlého dopravného ihriska.

Zázemie pre Pekničku

Kontajnery, ktoré majú slúžiť ako zázemie, už vidieť v Parku Pekníkova. Stoja na tunajšej asfaltovej ploche. V jednom plánuje mestská časť prevádzku kaviarne a bufetu s drobným občerstvením, v druhom toalety pre ženy, mužov aj imobilných. Súčasťou zázemia bude aj sklad športového náradia. Sanitárne kontajnery však krátko po privezení do parku niekto poškodil a otagoval. Park patrí k najnavštevovanejším voľnočasovým areálom v mestskej časti, je aj dejiskom podujatí.

Zápisy prváčikov budú dva dni - 9. a 10. apríla

Čo nezabudnúť na zápis do školy?

Aktuálne žiadosti pre školský rok 2025/2026 sú na webovej stránke príslušnej základnej školy. Na zápis je potrebné so sebou zobrať občiansky preukaz zákonných zástupcov a rodný list dieťaťa.

Aprílové zápisy prváčikov do základných škôl na školský rok 2025/ 2026 sa blížia. Povinné sú pre všetky deti, ktoré do konca augusta tohto roku dovŕšia šesť rokov veku, a aj tie, ktoré mali odloženú povinnú školskú dochádzku. Zapisovať sa bude na všetky štyri základné dúbavské školy, ktorých zriaďovateľom je mestská časť Bratislava–Dúbravka, v rovnakom termíne - v stredu 9. apríla 2025 od 15:00 do 18:00 a vo štvrtok 10. apríla 2024 v čase od 15:00 do 18:00.

Zápisy budú klasické, čiže sa na nich zúčastnia budúci prváci osobne.

Na zápis musia počas aprílových dní prísť deti, ktoré do 31. augusta 2025 dovŕšia šiesty rok veku, ako aj deti, ktorým bude odložený začiatok povinnej školskej dochádzky o jeden rok a v školskom roku 2025/ 2026 budú pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole. Prihlásiť do školy musia zákonní zástupcovia aj deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

V dňoch zápisu môžu do školy prísť aj zákonní zástupcovia detí, ktoré do 31. augusta 2025 dovŕšia piaty rok veku, ak chcú požiadať o predčasné zaškolenie dieťaťa. Zákonný zástupca tohto dieťaťa pri zápise, prípadne najneskôr do 15. júna 2025, doloží škole súhlasné vyjadrenie príslušného zariadenia poradenstva a prevencie a súhlasné vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast.

Na zápis zákonný zástupca dieťaťa potrebuje: občiansky preukaz, rodný list, respektíve výpis z knihy narodených zapisujúceho dieťaťa a v prípade potreby preukázateľný doklad o zdravotnom znevýhodnení dieťaťa.

Miestne zastupiteľstvo schválilo nové všeobecne záväzné nariadenie č. 6 /2024 o obvodoch jednotlivých škôl. Platí od januára tohto roku. Podľa trvalého bydliska dieťaťa si zákonní zástupcovia vedia zistiť, ktorá je ich takzvaná „spádová škola“.

Mestská časť Bratislava-Dúbravka ako zriaďovateľ má štyri základné školy. Ďalšie tri školy – špeciálna, súkromná a britská, ktoré sa nachádzajú v našej mestskej časti, patria iným zriaďovateľom.

Rodič by mal v prvom rade zapísať dieťa na spádovú základnú školu. Prihlásiť dieťa má právo na ktorúkoľvek základnú školu, ale záleží na riaditeľovi, či dieťa bude môcť prijatť. Školy musia prioritne prijímať žiakov podľa školských obvodov. O prijatí dieťaťa rozhoduje riaditeľ a musí tak urobiť najneskôr do 15. júna. Zapísať sa musí aj dieťa, ktoré bude navštevovať školu v zahraničí, a to v škole podľa trvalého bydliska. Zápis je povinný, porušenie zákonnej prihlasovacej povinnosti sa trestá ako priestupok a zákonný zástupca môže dostať pokutu.

Žiadosti o zápis dieťaťa do 1. ročníka základnej školy rodičia nájdu na webovej stránke príslušnej základnej školy, do ktorej chcú dieťa zapísať.

Vynáška:

Školské obvody v Dúbravke (spádové základné školy)

ZŠ Beňovského 1 - Bagarova, Batkova, Bazovského, Beňovského, Bošániho, Bullova, Červeňákova, Damborského, Harmincova, Húščavova, Landauova, Lipského, Ľuda Zúbka, Nemčíkova, Valachovej, Polianky, Maríny Paulínyovej, Janka Alexyho. www.zsbenovske-hoba.edupage.org

ZŠ Nejedlého 8 - Agátová, Dražická, Dúbravčická, Drobného, Kpt. Jána Rašu, Lysáková, Na vrátkach, Nejedlého, Pri Hrubej lúke, Saratovská 2-28 (párne), Sekurisova, Trhová, Ušiakova, Bilíkova. www.zsnejedleho.edupage.org

ZŠ Pri kríži 11 - Brižitská, Cabanova, Čiernohorská, Fedáková, Gallayova, Homolova, Jadranská, Kajerka, Karola Adlera, Kristy Bendovej, Martina Granca, Novodvorská, Ožvoldíková, Popovova, Pri kríži, Repašského, Štepná, Tranovského, Žatevná, Saratovská č. 1,3,5,7,15,17,19, Pri štadióne, Pod kopčekmi, Moyšova, Oskorušová. www.prikrizi.sk

ZŠ Sokolíkova 2 - Bezekova, Bujnáková, Galbavého, Jura Hronca, Chrobáková, J. Valaš-ťana Dolinského, K Horánskej studni, Klimkovičova, Koprivnická, Kudlákova, Pántikova, Plachého, Považanova, Sokolíkova, Strmé sady, Strmý bok, Švantnerova, Talichova, Tavaríkova osada, Tulipánová, Vendelínska, Záhradkárska, Pekníkova, Pod záhradami, Hanulova, M. Schneidra Trnavského. www.zssokolikova.sk

Vy odpovedáte, my odpovedáme

Teší nás, že počet zapojených Dúbravčanov do ankety Dúbravských novín rastie. A aby to neboli odpovede, výsledky, ktoré sa len odložia do „šuplíkov“, budeme sa výsledkom postupne venovať. Dnes k druhej ankete miestnych novín.

V januárovom čísle Dúbravských novín sme sa v ankete pýtali psičkárov na vrecká na psie exkrementy, ktoré preferujú a prečo. Väčšina psičkárov sa priklonila k možnosti igelitových vreciek, viac majiteľov domácich miláčikov odpovedalo, že si nosí vrecká vlastné.

Dnes sa pýtame vedúcej oddelenia životného prostredia Márie Smieškovej. Vysvetľuje, že vrecká, ktoré mestská časť poskytuje ku košom na psie exkrementy sú nielen ekologickejšie, ale ich výberom predchádza miestny úrad aj plytvaniu a prebebytočnej spotrebe igelitových vreciek.

„Mestská časť skúšala distribuovať oba typy vrecúšok na psie exkrementy, papierové aj tie igelitové. Vieme, že „sáčky“ dnes vyrábajú už aj z rozložiteľných materiálov, takže ekológia samotná nebola hlavným dôvodom, prečo sme sa nakoniec priklonili k tým papierovým,“ hovorí vedúca oddelenia. „Žiaľ, z praxe sme na vlastnej skúsenosti zažívali, že vrecká z PVC materiálov bývali obratom po doplnení psičkármi zo zásobníkov brané v celých trsoch - baleniach, čo mohlo navodzovať dojem, že sa ani nedopĺňajú. Zároveň to neslúžilo všetkým, ale výhradne jedincom, čo nie je princípom tejto služby obyvateľom.“

Dúbravka má v evidencii okolo 1720 psov. Po mestskej časti je dostupných 135 košov na psie exkrementy.

(lum)

Športové pomôcky požičiate v LOXoch

Teplejšie počasie láka k športovaniu pod holým nebom. Pomôcky pre hru a šport núkajú štyri smart skrinky. Prístupné sú každý deň a zadarmo. Vďaka nim si môžete zahrať futbal, basketbal, volejbal, stolný tenis alebo dokonca zacvičiť s TRX lanami či expandermi. Stačí sa zaregistrovať a vložiť vratný depozit 10 eur a pomôcku môžete využívať 90 minút. LOX skrinky nájdete: Park Pekníkova, ihrisko DUNA, K Park Bilíkova, Areál Hanulova (najnovší prírastok od spoločnosti Decathlon Slovakia).

Tradície aj spojenie generácií

Fašiangy v Materskej škole Bullova sa niesli v znamení ľudových tradícií. Deti si pripomenuli zvyk pochovávanie basy vďaka fašiangovému programu, na ktorom sa pod vedením šikovných žiačok Strednej odbornej školy Bullova predstavili aj predškoláci.

Spomíname na dúbravčanku

Pri príležitosti 80. nedežitých narodenín si milujúca rodina spomína na Soňu Mohrovú (rodenú Chromčíkovú), narodenú 31. marca 1945 v Martine pri Turčianskych Kľačanoch. Väčšinu svojho života prežila v Dúbravke. Od roku 1970 – 1995 žila na Beňovského a do svojho úmrtia 27. 2. 2023 na Bazovského. Jej životná púť bola ukončená uložením do hrobu s požehnaním pána farára evanjelickej cirkvi Dúbravka v deň jej nedežitých 78 narodenín. Spomína jediná dcéra Monika s vnukmi Martinom a Filipom.

Sezóna v komunitnej záhrade sa začala

Komunita okolo záhrady na Dražickej odštartovala sezónu. K spoločnému záhradkárčeniu sa možno ešte pridať. Záujemcovia sa môžu hlásiť mailom na zahrada.drazicka@gmail.com a zapojiť sa do zveľaďovania aj spoločných aktivít s podporou mestskej časti.

Novinkou je kampaňový zber odpadu zo záhrad

Deň Zeme - separujme správne

Každý rok si ho 22. apríla pripomíname, no zďaleka si na našu planétu nespomíname len počas Dňa Zeme. Tento deň je venovaný zvýšeniu povedomia o ochrane životného prostredia. Je našou zodpovednosťou prispieť k ochrane prírody, hoci zdanlivo malými krokmi. Spoločne však môžu dokázať veľa.

Pri príležitosti Dňa Zeme pripomína oddelenie životného prostredia v Dúbravke dôležité aktivity, ktoré smerujú k zníženiu spotreby / nákupov; minimalizácii odpadov i obalov, šetreniu

vody a energií; recyklácii, upcyklácii, ekoaktivitám, ako napríklad čistenie okolia či správne triedenie odpadov. Začleňme tieto aktivity do svojho bežného života a osvojme si pravidlá 5R (zjednodušených 9R): REFUSE (odmietni), REDUCE (redukuj), REUSE (znovu využij), RECYCLE (recykluj), RECOVER (zhodnoť).

Pri každom odpade premýšľajte, či je možné ho správne recyklovať, a tak zhodnotiť. Mnohé kompozity je možné opätovne využiť, recyklovať, znížiť tým množstvo odpadu na skládkach, šetriť prírodné zdroje a vďaka tomu zvýšiť udržateľnosť planéty. Vedeli ste ale, že správne separovať a likvidovať je potrebné aj lieky, elektroodpad či textil?

Lieky a textil

Nespotrebované lieky nikdy nevyhadzujte do komunálneho odpadu, ani nesplachujte. Môžu sa k nim dostať deti, neoprávnené osoby či živočíchy, ale tiež môžu preniknúť do pôdy a vody. Zber liekového odpadu sa 28. februára tohto roku opätovne obnovil a každá lekárňa vám lieky po expirácii prevezme. Je potrebné ich odovzdať bez papierového obalu. Podľa štatistík Európskej environmentálnej agentúry vyžadovala priemerná spotreba textilu na osobu v roku 2020 400 metrov štvorcových pôdy, 9 metrov kubických vody, 391 kg surovín a spôsobila uhlíkovú stopu vo výške 270 kg emisií CO₂ na osobu. Práve textil je pritom odpad, ktorý tiež možno jednoducho recyklovať napríklad na swapoch či výmenách odevov, upcyklovať prešíťím i využitím na nový projekt. V Dome kultúry Dúbravka organizujeme swapy s cieľom vdýchnutia druhého života odevom, bytovým doplnkom, knihám, kvetinám či hračkám. Najbližšie termíny swapov sú 21. jún, 20. september a 22. november.

V prípade, ak textil plánujete zlikvidovať inak, na území mestskej časti môžete nájsť 19 kontajnerov na zber textilu, do ktorých možno textil vytriediť. Pozor, do kontajnerov ale nepatria napríklad koberce, matrace, špinavý či priemyselne znečistený textil, textilné rúška či ústrižky textilu.

Elektroodpad a zber odpadu zo záhrad

Práve elektroodpad môže obsahovať pre životné prostredie mimoriadne toxické a nerozkladné časti, ťažké kovy či chemikálie. Drobný elektroodpad ako žiarovky, batérie a menšie spotrebiče zbierajú predajne s elektrospotrebičmi či domácimi potrebami, zberné nádoby ale možno nájsť aj na vrátniciach úradu Pri kríži 14 a Žatevná 2. Pri veľkých spotrebičoch máte možnosť využiť spätný odber elektro, čo v praxi znamená, že pri kúpe nového spotrebiča, je predajca povinný vám starý elektrospotrebič zobrať a postúpiť na správnu likvidáciu. Ak túto možnosť nemáte, (napríklad nekupujete nový spotrebič), elektroodpad treba odovzdať v zbernom dvore, prípadne počas kampaňových zberov, ktoré vyhlasuje mesto, alebo si odber dohodnite v spoločnosti Envidom na stránke www.zberelektroodpadu.sk.

Odpad zo záhrad je najideálnejšie kompostovať a toto organické hnojivo – kompost v záhrade využiť. Takto dávame odpadu druhý život a využívame ho opätovne, pritom veľmi užitočne. Odpad nie je možné spaľovať, škodí životnému prostrediu a v blízkosti obydľí narúša život obyvateľov.

V prípade, ak odpad zo záhrad nemáte kapacitu skompostovať, oddelenie životného prostredia prichádza v záujme udržiavania poriadku a predchádzania skládkam s kampaňovým zberom odpadu zo záhrad.

Počas víkendu od 11. do 13. apríla k záhradkárskym kolóniám oddelenie pristaví veľkokapacitné kontajnery, ktoré bude možné využiť na likvidáciu zeleného odpadu zo záhradiek. Likvidovať sa budú dať aj objemné odpady ako záhradný nábytok, či iné „nezelené“ odpady. Do troch určených lokalít bude 11. apríla pristavený modrý a zelený kontajner. (modrý kontajner – objemný odpad, zelený kontajner – zelený odpad zo záhrad), konkrétne – Veľká lúka neďaleko Villa Rustica rázcestie, Drobného pri záhradách, Húščavova pri záhradách.

Vynáška:

Kontajnery HUMANA v Dúbravke

- Lipského 6; Ľ. Zúbka 31; Bazovského 16; M. Sch. Trnavského 22; Hanulova 3
- Švantnerova 3; Talichova 10; Repaškého 12; Gallayova pri Fontáne
- Pri kríži 9 – 2 ks; Homolova 19; Tranovského 39; Saratovská 2 – 2 ks
- Trhová oproti Ulici kpt. Rašu 35; Drobného 20; Nejedlého 17, pri veterine; Nejedlého 35, pri výmeničke

Anketa Dúbravských novín:

My sa pýtame, vy odpovedáte

Milí čitatelia, radi by sme vás viac zapojili do „dúbravského diania“ a zároveň chceme spoznať váš názor.

Pokračujeme v našej ankete. Dnes otázka o životnom prostredí.

V Dúbravských novinách budeme postupne klásť otázky, ktoré nás - vás zaujímajú. Vy sa budete môcť pohodlne vyjadriť prostredníctvom formulára, kam vás nasmeruje QR kód, ktorý nájdete pri otázke. Vyplnením formulára sa zároveň zapájate do súťaže o dúbravské tričko.

Máte vo svojom v okolí dostupnú nádobu na zber textilu?

- a. Áno
- b. Áno a aj ju využívam.
- c. Nie, je mi to jedno.
- d. Nie, privítal by som ju.

Ako sa zapojiť

do ankety v 3 krokoch:

1. Zoberte si mobilný telefón a otvorte aplikáciu "Kamera"
2. Namierte na QR kód a kliknite
na "Otvoriť odkaz"
3. Hlasujte v ankete

Zber nebezpečného odpadu v apríli

Zber bude v sobotu 26. apríla od 10:30 do 12:30 pri požiarnej zbrojnici na Žatevnej. Čo sa zbiera: náterové hmoty, nespotrebované riedidlá, prípravky stavebnej chémie, mazacie oleje, pesticídy, batérie a akumulátory, ortuťové žiarivky, použité jedlé oleje. Odpady kvapalného charakteru sa preberajú v nepriepustných pôvodných obaloch. Vyraďené elektrické a elektro-nické zariadenia ako chladničky, mrazničky, práčky, mikrovlnky, sporáky a elektrospotrebiče ako televízory, monitory...

Pridajte sa k Dňu Zeme

Počas týždňa od 22. do 27. apríla, v ktorom si pripomínáme Deň Zeme, uvítame všetky brigády obyvateľov. Ak plánujete vyčistiť okolie, poskytneme vám vrecia a rukavice. Zúčastnenci sa môžu hlásiť na zelen@dubravka.sk a poslať lokality, kde nechajú vrecia na odvoz.

Svetový Deň Cirkusu

už 13. rok

CirKusKus, prvá škola cirkusu na Slovensku, pozýva na 13. ročník festivalu Svetový Deň Cirkusu, ktorý sa koná 10. – 13. apríla v troch mestských častiach Bratislavy. Program festivalu je naplnený workshopmi, vystúpeniami a sprievodným programom pre deti a dospelých. Domáci i zahraniční artisti, žongléri, tanečníčky a lektori vás budú sprevádzať nádherným a pestrým svetom nového cirkusu. Chýbať nebude ani ohňová noc s voľnou improvizáciou žonglérov. Viac informácií na www.cirkuskus.sk

Prekvapili študenti aj hokejisti

Pri príležitosti medzinárodného dňa žien potešili študenti SPŠE Karola Adlera seniorky, ktoré sa chodia stravovať do školskej jedálne. Podobne aj mladí hokejisti HOBA Bratislava spolu s trénerom a manažérom navštívili v rámci MDŽ Domov pri kríži a prekvapili kvetom.

Vyplnené žiadosti budú preberať riaditeľky materských škôl osobne 20. a 21. mája

Zápisy do materských škôl budú v máji

Pozápisoch do základných škôl budú deti zapisovať aj materské školy. Formulár žiadosti o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie na školský rok 2025/2026 bude dostupný na webe www.dubravka.sk od 2. mája 2025.

Zákonný zástupca dieťaťa vyplní elektronický formulár žiadosti o prijatie dieťaťa do materskej školy v mestskej časti a žiadosť elektronicky odošle. Po odoslaní si žiadosť vytlačí a zanesie všeobecnému lekárovi pre deti a dorast na potvrdenie zdravotnej spôsobilosti dieťaťa absolvovať predprimárne vzdelávanie.

Lekár zároveň na žiadosti aj uvedie údaje v akom rozsahu dieťa má alebo nemá absolvované povinné očkovania. Žiadosť následne podpíšu obaja zákonní zástupcovia dieťaťa. Takto lekársky potvrdenú a podpísanú žiadosť zákonný zástupca dieťaťa osobne doručí v stanovenom termíne riaditeľke materskej školy, ktorú v elektronickej žiadosti vybral ako prioritnú.

Formulár žiadosti o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie na školský rok 2025/2026 bude dostupný na webovom sídle mestskej časti od 2. mája do 30. mája 2025.

Vyplnenú žiadosť predloží zákonný zástupca riaditeľke materskej školy osobne, a to buď v utorok 20. mája od 15:00 do 17:00 alebo v stredu 21. mája od 15:00 do 17:00.

V prípade, že z vážnych dôvodov zákonní zástupcovia dieťaťa nebudú môcť žiadosť doručiť v týchto dvoch stanovených dňoch (20. a 21.5.2025), budú mať možnosť svoju žiadosť doručiť do 30. mája po dohode s riaditeľkou danej materskej školy.

Pri doručení riadne vyplnenej žiadosti o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie aj s potvrdením od všeobecného lekára pre deti a dorast, zákonný zástupca dieťaťa predloží riaditeľke materskej školy k nahliadnutiu občiansky preukaz a rodný list dieťaťa.

Ak ide o dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, zákonný zástupca dieťaťa v žiadosti predloží aj vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a odporúčenie všeobecného lekára pre deti a dorast k prijatiu dieťaťa so zdravotným znevýhodnením do materskej školy.

O prijatí dieťaťa do materskej školy rozhoduje riaditeľ materskej školy, ktorý postupuje v zmysle zákona o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

V budúcom čísle Dúbravských novín budeme v téme prijímania do materských škôl pokračovať, zverejníme aj údaje o spádových uliciach jednotlivých materských škôl v mestskej časti.

Vynáška:

Prijímanie do materskej školy:

Vyplnené žiadosti budú preberať riaditeľky materskej školy osobne – v utorok 20. mája od 15:00 do 17:00 a v stredu 21. mája od 15:00 do 17:00.

Prednostne sa prijímajú deti, ktoré:

- do 31.8.2025 dovърšia piaty rok veku, pre ktoré je plnenie predprimárneho vzdelávania povinné;
- do 31.8.2025 dovърšia šiesty rok veku, ale nedosiahnu školskú spôsobilosť, takže pokračujú v plnení povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole;
- do 31.8.2025 dovърšia štyri roky veku a zákonný zástupca dieťaťa uplatní právo na prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie podaním žiadosti do spádovej materskej školy;
- do 31.8.2025 dovърšia tri roky veku a zákonný zástupca dieťaťa uplatní právo na prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie podaním žiadosti do spádovej materskej školy.

Na predprimárne vzdelávanie sa spravidla prijíma dieťa od troch rokov veku.

Výnimočne možno prijať do mater-

skej školy aj dieťa od dovърšenia dvoch rokov veku, ak to kapacitné, personálne a celkové prevádzkové podmienky umožňujú.

Rady záhradkárom

Cesnak pomáha jahodám, odpudzuje škodcov

Poextrémne suchej zime a krátkom vegetačnom pokoji je najdôležitejšia úloha pestovateľov zavlažovaním eliminovať kritický nedostatok vlhky v pôde, hovorí Milan Trstenský, člen komunitnej Vodárenskej záhrady o. z. Živica. Pripomína, že väčšina retenčných nádrží je po zime prázdna, je nutné zavlažovať vodou zo studní a vodovodov.

Kvety: V suchom počasí vyvážujeme popínavé rastliny. Pomaly odkrývame a čistíme alpínium.

Drobné ovocie: Z odrezkov rozmnožujeme vinič, ríbezle, maliny a figy. Vysádzame mesačné jahody na vzdialenosť 25 x 25 cm. Vyčistíme jahodovisko, odstránime staré listy, burinu. Mulčujeme, okrem zadržania vlhky mulčovaním aj urýchlíme vegetatívnu fázu vývinu rastlín.

Ovocné stromy: Aplikujeme výdatnú zálievku! Až 20 - 30 litrov pri mladých stromčekoch a 70 - 100 litrov ku koreňovému systému väčšieho stromu. Dokončíme jarnú výsadbu ovocných stromov. Vysadené stromčeky počas jesene, ktoré nepučia, vykopeme a ponoríme na 10 - 15 dní do nádrže s vodou. Mulčujeme ovocné stromy.

Zelenina: Zberáme špenát z jesenného výsevu. V skleníku predpestovaný šalát, pór, vysádzame na voľné záhony. Vysievame redkovku v týždňových intervaloch, jednotme (a 3 cm). Vysievame tiež listovú zeleninu, okopeme cesnak. Nevykovaný cesnak z minulého roku, ktorý nám voľne vyklíčil v trsoch vykopeme, rozdelíme a vysadíme medzi jahody. Cesnak odpudzuje škodcov a s jahodami rastie v symbióze. Pripravíme záhony na výsadbu a výsev teplomilných zelenín, uhoriek, rajčiakov, papriky, fazule. Koncom apríla vysádzame kaleráb, zeler, karfiol a skoré zemiaky.

Bezplatná právna poradňa v apríli

Bezplatná právna poradňa funguje v Kultúrnom centre Fontána na Ožvoldíkovej. V apríli 2025 bude dispozícií v stredu 16. apríla od 13:00 – 16:00. Pred návštevou je potrebné poradne si pripraviť všetky dokumenty. Premyslieť si ako zdefinovať svoj problém.

Miestny úrad hľadá posilu do Bezplatnej právnej poradne. Ak máte právnické vzdelanie a vôľu urobiť niečo pre druhých, poradiť, pomôcť, ozvite sa na maria.cajkova@dubravka.sk

Otvorenie novej sezóny musela ZOO Bratislava pre opatrenia proti šíreniu nákazy slintačky a krívačky odložiť

Výbeh pre rysy aj dažďová záhrada

Bratislavská ZOO čelí po jesennej povodni ďalšej výzve. Namiesto oficiálneho otvorenia novej sezóny, musela uzatvoriť svoje brány, aby ochránila svoje zvieratá pred šírením slintačky a krívačky. O výzvach a aj plánoch sme sa porozprávali s PR manažérkou ZOO Bratislava ALEXANDROU RITTEROVOU. Prezradila, že na komentovanom stretnutí s kontaktným hadom mnohí prekonajú aj strach z nich.

ZOO Bratislava nemohla pre možné šírenie nákazy otvoriť sezónu. Aká je aktuálne situácia v zatvorenej zoologickej záhrade.

Nová sezóna sa mala začať oficiálne v sobotu 22. marca. Pripravovali sme niekoľko noviniek, chystáme napríklad nový výbeh pre hrošíky libérijské a pre rysy ostrovidy. Na detskom ihrisku vzniká Dažďová záhrada s vodnými prvkami pre deti. Návštevníci budú môcť pozorovať v novom výbehu aj danielu škvrnitú a diviaky lesné. Na úschovu batožiny pribudli pri vstupe skrinky. ZOO Bratislava je otvorená celoročne, otváracie hodiny sa menia podľa ročného obdobia, aktuálne sú však jej brány zatvorené. Po septembrovej povodni čelíme ďalšej obrovskej výzve – nebezpečnej nákaze slintačky a krívačky, ktorá ohrozuje celý rad vzácnych druhov v našej starostlivosti – antilopy, žirafy, zubry, jelene, diviaky, danielu, kozy, ovce, muflóny... O tie všetky môžeme prísť, ak by sa nákaza rozšírila aj za brány našej ZOO. Za posledný polrok čelíme ďalšej ťažkej situácii, ktorú nebude jednoduché zvládnuť. Absolútnou prioritou teraz je pre nás ochrana zvierat. V ZOO sme zaviedli prísne bezpečnostné a hygienické opatrenia týkajúce sa každodennej starostlivosti o zvieratá.“

Okrem prechádzky a spoznávania zvierat ponúkate už dlhšie aj zážitkové programy, komentované krmenia či Rande s lamou, žirafou, hrošíkom, ako sa vám osvedčili?

Komentované krmenia zvierat pri výbehu konkrétnych zvierat robia samotní chovatelia. Pre návštevníkov sú bezplatné, robíme ich cez víkendy, sviatky a denne počas prázdnin. Ich cieľom je predstaviť konkrétny druh zvieratá ako aj jedince, ktoré u nás chováme. V ponuke komentovaných krmiení máme viac ako 40 druhov zvierat. Chovatelia pri niektorých druhoch pripravajú aj časť potravy, ktorú môžu návštevníci nahádzať do výbehu zvierat, spomeniem lamy, zubry, somáre, nosorožce, žirafy a zebry. Pri iných druhoch, ako sú ary, medveď, dikobrazy, krkavec a iné, podávajú potravu chovatelia. V ponuke máme aj Rozprávania o vlkoch a aj napriek tomu, že tu ku krmeniu zvierat nedochádza, pretože vlky sa u nás krmia skoro ráno, patrí medzi najnavštevovanejšie podujatia v rámci komentovaných krmiení. Podobným, veľmi obľúbeným, je Stretnutie s plazmi, počas ktorého návštevníci môžu pohladkať, či odfoťiť sa s naším kontaktným hadom či jaštericou a popri tom sa o nich niečo viac dozvedieť. Často sa stáva, že tí, ktorí majú strach z hadov ho prekonajú a odchádzajú s fotkou hada na krku. Zážitkové programy „Rande s...“ a „Pol dňa chovateľom“ sú platené programy, na ktoré sa musia záujemcovia vopred zaregistrovať. Návštevníci sa spolu s chovateľom dostávajú do zázemia a do bezprostrednej blízkosti daného zvieratá, konkrétne žiráf, lám, hrošíkov či tiav. Zažijú úžasné momenty na celý život.

Priniesli tieto programy aj nejaké zaujímavosti, veselé príhody?

Úsmevných je viacero. Stalo sa, že pri prežúvaní žirafe vypadla z papule slina priamo na hlavu návštevníka, jedna z tiav dokáže otvoriť papuľu a potravu jej hodíte rovno do úst.

Vlani vás postihli privalové dažde, zničený bol Gazdovský dvor, aká je situácia dnes?

Gazdovský dvor, ako aj spodná časť zoo, vyzerala po povodni postapokalypticky. Predpokladalo sa, že odstraňovanie následkov bude trvať týždne, ak nie mesiace a zoo bude musieť byť na dlhšiu dobu pre návštevníkov zatvorená. Našťastie vďaka obrovskému úsiliu zamestnancov, mechanizmov a množstvu dobrovoľníkov bola zoo pre návštevníkov otvorená už po dvoch týždňoch, čo sa dalo prirovnať k malému zázraku. Gazdovský dvor sa po minuloročnom otvorení stal obľúbenou časťou zoo na relax a oddych a bude ňou určite aj počas tejto sezóny.

Všimli sme si novú mapu pre návštevníkov. Čo by mal, prípadne nemal návštevníkov robiť u vás, čo je dovolené a čo môže byť napríklad nebezpečné či už pre návštevníka alebo pre zvieru?

Do areálu pribudli nové mapy. Našou snahou je postupne zjednotiť všetky vizuálne prvky od spomínaných máp, informačných a vzdelávacích tabúľ až po menovky zvierat a tabuľky adoptívnych rodičov. Každý návštevník svojím vstupom do zoo súhlasí s návštevníckym poriadkom a zaväzuje sa ho dodržiavať. Z veterinárnych a bezpečnostných dôvodov k nám nemajú povolený vstup zvieratá chované mimo našej zoo. Výnimkou je vodiaci, služobný, terapeutický a asistenčný pes. Do zoo určite nepatria balóny, hlučné predmety, pyrotechnika, ktoré by mohli spôsobovať zvieratám stres. Rovnako nevhodné je vstupovať do zoo s bicyklom, kolobežkou či kolieskovými korčuľami. Zoo má kopcovitý terén a nekontrolovateľný pohyb na spomenu-tých prostriedkoch by mohol byť veľmi nebezpečný pre návštevníkov i zvieratá. Máme u nás dve ihriská s preliezkami pre deti rôznych vekových kategórií. Chceli by sme apelovať, aby rodičia nezabúdali mať svoje deti vždy pod dohľadom a v rámci bezpečnosti, púšťali deti len na preliezky, ktoré sú z hľadiska veku pre dané dieťa vhodné. V prípade závažných udalostí, ako aj v prípade strát, sa návštevníci môžu obrátiť na zamestnancov a zamestnankyne v pokladni a na vrátnici zoo.

Stáva sa ešte, že ľudia zvieratá nepovolene krmia, hladkajú a podobne?

Nepovolené kŕmenie zvierat v zoolologickej záhrade je stále aktuálna téma. Snažíme sa rôznymi spôsobmi návštevníkom vysvetľovať, prečo je dôležité, aby zvieratá neprikrmovali. Veríme, že mnohí návštevníci, ktorí sa rozhodnú dať zvieratú nejakú potravu, to nemyslia zle, ale neuvedomujú si následky svojho konania. Každý druh chovaný v zoo má presne stanovenú kŕmnu dávku. Prikrmovaním zvieratá môžu ochorieť či dokonca uhynúť, môže dôjsť k agresii v rámci skupiny, kedy sa zvieratá môžu zraniť. Ak chcú u nás návštevníci kŕmiť, je to možné na Gazdovskom dvore, kde je kontaktná lúka s ovečkami a kozami, ktoré je možné nakŕmiť granulami z kŕmnych automatov.

Zoo sa môže pochváliť aj vlkami, priblížte nám tých vašich.

Minulý rok sme priviezli novú vľciu svorku z holandskej zoo Dierenpark v Amersfoorte. Svorka má päť členov, rodičovský pár a troch synov narodených v rokoch 2019, 2020 a 2021. Chov vlka eurázijského je v rámci zoológických záhrad pôsobiacich v Európe riadený koordinátorom chovu. A práve koordinátor odporučil presun zvierat z holandskej zoo do ZOO Bratislava. Od vzniku ZOO Bratislava bol vlk eurázijský súčasťou kolekcie zvierat až do začiatku 80-tých rokov. Vtedy bol pôvodný výbeh vlkov odstránený pre výstavbu kanalizačného zberača a diaľničnej prípojky. Chov vlkov eurázijských bol obnovený v roku 2006 a trvá až do súčasnosti.

Bude aj tento rok oRUNgutan beh? Ak áno, prichádza s nejakými novinkami?

Druhý ročník benefičného behu oRUNgutan bude v sobotu 24. mája od 10:00. Pripravené sú disciplíny pre deti aj dospelých. Trasa disciplín pre dospelých bude viesť aj cez miesta, ktoré sú pre verejnosť nedostupné. Minulý ročník prilákal 550 bežcov, dospelých i detí, a vyzbieralo sa takmer 9000 eur na zlepšenie podmienok v pavilóne primátov, čiže domova rodiny orangutanov sumatrianskych, tento rok je cieľ rovnaký.

Počas jarných prázdnin ste mali tábory, čo plánujete na leto?

Počas jarného a letného obdobia chystáme viaceré podujatia, opätovne plánujeme presťahovať samice lemura kata na lemuri ostrov. Každý deň prázdnin sa budú konať komentované kŕmenia zvierat a v pláne sú aj detské letné tábory.

Čo plány a vízie do budúcnosti, prezradíte niečo?

ZOO Bratislava pokračuje v napĺňaní svojej ambície stať sa najlepšou zoo pre zvieratá v regióne. Vďaka viacerým investíciám a úspešným projektom sa darí skvalitňovať životné podmienky zvierat aj zážitky návštevníkov. Zároveň pracujeme na dlhodobých projektoch, akými sú zážitkové centrum vedy a planetárium, ktoré sa stane novým lákadlom pre všetky vekové skupiny. Nový vodný prvok s tienením spríjemní klímu na detskom ihrisku a obohatí zážitky malých návštevníkov. Aj v tomto roku budeme pokračovať v zlepšovaní podmienok pre zvieratá. Rozšírime výbehy viacerým druhom antilop, výbeh mačkovitých šeliem sa zrekonštruje a presieťuje, nové výbehy vytvoríme pre munžaky malé a paviány dželady, nový druh primáta.

Tretí ročník AZ-pneu Vertical

Príďte si zabehať – prekonajte sami seba! Týmto heslom pozývajú organizátori – občianske združenie Beh si ty v spolupráci s mestskou časťou Bratislava-Dúbravka – v sobotu 24. mája na dúbravský beh na Kobylu AZ pneu Vertical. Podujatie voľne nadväzuje na tradíciu Valentínskeho behu Dôverun. Štart a cieľ všetkých behov bude na voľnom priestranstve na ul. Pod záhradami.

Historicky najúspešnejší slovenský triatlonista Richard Varga je aj tento rok ambasádorom behu, ktorý si našiel svoje miesto v bratislavskom jarnom bežeckom kalendári. AZ-pneu Vertical bude 24. mája písať svoj tretí ročník.

Richard Varga sa postará o rozcvičku pre deti aj dospelých, začne sa o 10.00 h. Detské behy štartujú o 10.20 h, AZ-pneu vertical na 10 km o 11.00 h a Dúbravský beh na 5 km o 11.20 h. Vyhlásenie víťazov, odovzdávanie cien a žrebovanie tomboly je naplánované na 12.30 h.

Bývalý olympionik Richard Varga je aj zostavovateľom trate. Ako Dúbravčan lesné chodníky masívu Devínskej kobyly dôverne pozná zo svojich tréningov. Verí, že účastníci si poradia aj s drobnými nástrahami, napríklad vyvalenými stromami.

Trať, program súťaží a jeho úloha ambasádora zostávajú nezmenené. Rovnako ako dobročinný rozmer podujatia. Z každého štartovného poputuje 5 eur na konto občianskeho združenia Psi na život, ktoré sa venuje výcviku vodiacich psov pre nevidiacich. Jeho misiou je vytvárať zohrané dvojice, ktorým sa spolu lepšie kráča životom. Počas podujatia pripraví prezentáciu s ukážkami pre deti aj dospelých! Zároveň si dobrovoľníci, deti aj budúce vodiace psy zo združenia Psi na život prídu zabehať – zúčastnia sa na behoch vo všetkých kategóriách.

Pomôcť môžete počas soboty dvakrát. Stiahnite si prvú slovenskú charitatívnu mobilnú aplikáciu APPKa a darujte svoj pohyb na dobrú vec. Svoje spálené kalórie počas AZ-pneu Vertical môžete v aplikácii darovať deťom a dospelým so zdravotným znevýhodnením. Deti a bežci nad 60 rokov majú štartovné zdarma.

Hecnite sa na Plachého prémieu! Bežec, ktorý dorazí prvý na prémieu 800 m od štartu, čiže na vrchol stúpania Plachého ulicou, získa súbor pneumatík od AZ-pneu. Novinkou je, že sa ruší podmienka preteky dokončiť. Vznikne skupina bežcov, ktorí prídu bojovať na 800 m o Plachého prémieu?

Novinkou podujatia je aj delené štartovné číslo s kupónom do tomboly. Hlavnou cenou v tombole sú smart hodinky Garmin Enduro 3. Každého účastníka čaká v cieľi originálna medaila a možnosť vytlačiť si diplom. Online sa dá registrovať cez web az-pneu-vertical.sk.

Chýbať nebude ani sprievodný program – autogramiáda Richarda Vargu, maľovanie na tvár, súťaže pre deti, nafukovacie atrakcie.

(lum)

Vynáška:

Trasy behov

Detské behy 500 m, 800 m

a 1 km v blízkosti štartu

5 km na bežeckom okruhu Peťka

10 km štart – Devínska Kobyla (rozhľadňa) a späť, autor trasy je triatlonista Richard Varga

Registrovať sa môžete online na www.azpneuvertical.sk alebo priamo na mieste v sobotu 24. mája do 15 minút pred štartom príslušnej kategórie.

Cyklopreteky v Parku Družba

Dúbravské CTM cyklopreteky v sobotu 12. apríla o 10:00 v Parku Družba pred Základnou školou Beňovského. Toto populárne športové podujatie sa po rokoch vracia a pozýva všetkých, čo radi bicyklujú. Štartovať môžu všetky deti vo veku od 4 rokov a podrobné propozície pretekov nájdete na sociálnych sieťach Dúbravka – mestská časť Bratislava. Cez formulár v propozíciách sa môžete aj prihlásiť. Chýbať nebude ani tombola, kde máte šancu vyhrať fantastické ceny. Partnerom podujatia je CTM Slovenský výrobca bicyklov a Bicykle u Mira.

Zbierku obyčajového práva spísal krajinový sudca a neskorší palatín Štefan Werbőczy

Zákonník bez kráľovskej pečate platil vyše štyristo rokov

V minulom čísle nášho seriálu sme sa zmienili o tom, že stredoveké uhorské právo bolo mimoriadne komplikované, rozdrobené, krížili sa v ňom viaceré aspekty a vychádzalo z viacerých prameňov. Spomenuli sme aj božie súdy, veľkomoravský zákonník aj dve knihy zákonov kráľa Štefana. Ako sa ďalej vyvíjali krivolaké cesty uhorského právneho systému?

Ladislav I. Svätý vydal tri „zbierky“ zákonov. Bol hlboko veriacim kresťanom, ale zároveň odvážnym a bojovným kráľom. Obdobie jeho vlády bolo obdobím relatívneho mieru a upokojenia dynastických bojov Arpádovcov.

Zrušil azyl pre zlodějov

Hneď na začiatku vlády kráľ vydal zákonník označovaný ako 3. dekrét sv. Ladislava, ktorý s dovedy nevídanou tvrdosťou postihoval predovšetkým neveriteľne rozbuštené zlodějstvo. Ustanovenia zákona zakazujú ochraňovať a skrývať zlodějov, nariaďujú odovzdať chyteného

zlodeja súdu a zlodejom dokonca nepriznávajú ani právo kostolného azylu. Usvedčení zlodeji sa mali nemilosrdne potrestať vyklatím očí, predaním do otroctva, dokonca aj obesením.

Podobné poslanie mal aj ďalší zákonník, čiže 2. dekrét sv. Ladislava, ktorého hlavný zámer je zhrnutý hneď v úvode: „V časoch najzbožnejšieho kráľa Ladislava sme sa my, šľachtici panónskeho kráľovstva zhromaždili na Svätom vrchu a skúmali sme, ako by sa dalo zabrániť snahám ničomných ľudí a ako by sa dali uviesť do poriadku záležitosti nášho ľudu.“

Tresty obsiahnuté v tomto zákonníku nie sú o nič miernejšie než v predchádzajúcom dekréte.

Svätorečenie prvých kráľov

Iný charakter má 1. dekrét sv. Ladislava z roku 1092. Takmer všetky jeho ustanovenia sa týkajú úpravy cirkevných záležitostí. Všetkým veriacim sa napríklad nariaďuje svätiť nedeľu, chodiť do kostola – nedodržanie toho to príkazu sa trestalo bitím. Predpisujú sa aj povinné sviatky uhorského cirkevného roka, pôstne zvyklosti a podobne. Ladislavov zákonník – označovaný ako prvý, chronologicky však posledný – je svedectvom záujmu o usporiadanie cirkevného života v krajine poznačenej stopami pohanských povstaní roku 1046 a 1061.

Kult svätých

Tento cieľ sledovala i Ladislavova prvá výrazná iniciatíva na náboženskom poli. Išlo o svätorečenie prvých uhorských svätých v roku 1083. Už v júni boli kanonizovaní zoborskí pustovníci Svorad a Benedikt, v júli nasledoval biskup Gerhard. Najväčšia kanonizačná slávnosť sa konala 20. augusta, keď bol na oltár pozdvihnutý prvý uhorský kráľ Štefan I.

Hrbatý a krivý ale skvelý vládár

Koloman zvaný Učený alebo tiež Knihomol bol síce „slabý, ale prešibaný a učenlivý, strapatý, zarastený, poloslepý, hrbatý, kríval a šušlal“, ale tiež prispel k uhorskému právu dvoma zbierkami zákonov, ktoré sa týkali najmä trestného práva. Zákon (decretum) však ešte stále vyjadroval hlavne vôľu panovníka, ale usiloval sa zachytávať zločiny, ktoré sa dali zovšeobecniť. Na prijímaní zákonov sa podieľala aj kráľovská rada.

Napriek nelichotivým poznámkam kronikárov bol Koloman zdatným vládcom nielen v zahraničnej ale aj vo vnútornej politike. Prijal v Uhorsku Židov, vyhnaných z Čiech križiackymi pohromami, čo prispelo k ďalšiemu rozvoju obchodu, ktorý začal prinášať vyššie zisky do kráľovskej pokladnice. Vydal množstvo zákonov, ktorými reagoval na zmeny uhorskej spoločnosti, zmiernil dopad niektorých zákonov svojho predchodcu. Reorganizoval uhorskú armádu.

Uhorsko od 11. stor. bolo viacnárrodným štátom, v ktorom mala prevahu maďarská národnosť, formujúca sa na prechode z 10. do 11. storočia. Územie dnešného Slovenska sa dostalo pod nadvládu Arpádovcov až v rokoch 1016 - 1018. Na samom začiatku 11. storočia sa

totiž územia na sever od Dunaja prechodne zmocnil poľský panovník Boleslav Chrabrý po obsadení Sliezska, Krakova i Moravy. Využil aj Štefanove boje na juhu a pripojil k svojej krajine aj celé Slovensko.

Werbőczyho Tripartitum

Na základe poverenia kráľa Vladislava II. Jagelovského v rokoch 1500 - 1514 spísal a vydal zbierku obyčajového práva krajinský sudca a neskorší palatín Štefan Werbőczy. Jeho cieľom bola kodifikácia feudálneho právneho systému a odstránenie stavu právnej neistoty, ktorá postihovala najmä nižšie vrstvy šľachty. Autor v trojdielnej zbierke zozbieral, zapísal a spracoval vtedajšie platné uhorské súkromné ale aj verejné obyčajové právo.

Prameň, ktorému chýbala pečať

Uhorský snem schválil Tripartitum v r. 1514 ako návrh zákonníka. Vzhľadom na to, že jeho text neobsahoval kráľovu pečať, nenadobudlo formálne platnosť zákona. Od r. 1514 napriek tomu sa Tripartitum začalo používať. Uznávala ho súdna prax, neskôr aj zákony a právna veda, ktoré sa odvolávali na jeho ustanovenia.

Tripartitum hovorilo o jednotnej šľachte, čím zvýhodňovalo postavenie nižšej šľachty a zemianstva. Po Dóžovom povstaní upevnilo tiež závislosť poddaných na zemepánoch.

Do rozpadu Rakúsko-Uhorska malo Tripartitum 46 vydaní, prvé vyšlo vo Viedni v r. 1517, v Uhorsku v Bardejove v r. 1632. Slovenský preklad časti Tripartita, ako aj slovenské marginálne poznámky, obsahuje pomerne nedávno objavený prevažne latinský rukopisný kódex z polovice 16. storočia uložený v Maďarskej krajinskej knižnici v Budapešti. Je to jedinečná jazyková pamiatka slovenčiny a doklad o používaní zbierky v slovenskom prostredí.

Tripartitum platilo až do roku 1950

Ako uvádza Alica Fedorová v práci o procesoch s bosorkami v stredovekom Uhorsku, až do prijatia trestného kódexu Márie Terézie (Constitutio Criminalis Theresiana) v roku 1768 si rozhodujúcu úlohu zachovalo obyčajové právo, ktoré v jednotnej podobe prestavovalo predovšetkým Tripartitum Štefana Werbőczyho z roku 1514 (a neskôr aj Constitutio Criminalis Ferdinandae, teda do latinčiny preložený a v Uhorsku používaný zákonník Neue peinliche Landgerichtsordnung, ktorý bol vydaný v roku 1656 cisárom Ferdinandom III. pre oblasť Dolného Uhorska). V slobodných kráľovských mestách to bolo najmä tavernické právo, ktorého základom sa stali partikulárne mestské práva. Koncom 15. a začiatkom 16. storočia boli zhrnuté do Kódexu tavernického práva, ktorý sa zachoval vo viacerých rukopisoch.

Len ako zaujímavosť dodávame, že Tripartitum na Slovensku, s určitými úpravami vyvolanými zmenenými spoločensko-politickými pomermi, platilo až do roku 1950.

Jasný a zrozumiteľný jazyk

Keď súčasný čitateľ listuje stránkami Tripartita, občas sa musí vracieť k titulnej strane, aby sa uistil, či dielo nebolo napísané v súčasnosti. Werbőczy napríklad píše, že mier: „nemôže byť stály a pevný, ak sa neopiera o vládu práva.“ Domáci neporiadok vraj rozvrátil viac krajín ako vonkajší nepriatelia. Zákony podľa neho majú byť napísané „čistým, jasným a pre každého ľahko zrozumiteľným jazykom“. Kritizuje, že: „vládcovia a králi vydávali podľa svojej vôle nariadenia a príkazy, ktoré sa navzájom väčšinou líšili, ba dokonca si navzájom odporovali, teda nemohli ľahko splynúť v jedno telo.“ Aj tvorcovia dnešnej legislatívy by mali mať na zreteli slová „Preto má zákon byť spravodlivý, čestný, možný podľa prírody a domácich obyčají, zodpovedajúci miestu a času, potrebný a užitočný, jasný, aby neobsahoval niečo také, čo by pre jeho neurčitost mohlo vykrúcaním viesť k nejakým vopred neznámym veciam, teda aby ho nikto nemohol vysvetľovať vykrúcaním. Ak by bol predsa dvojzmyselný alebo nejasný, jeho tvorca je povinný ho vysvetliť, aby totiž nikoho nechytí do klepca, aby nebol prijatý pre súkromné účely kohokoľvek, ale za účelom verejného prospechu občanov.“

Korene nešvárov nie sú nové

Ani problém s nepredvídateľnosťou rozhodnutí slovenských súdov nie je nový. Werbőczy chcel zozbierať obyčajové právo aj preto, lebo sa často stávalo: „že ak v niektorej súdnej veci niekto predtým zvíťazil, v rovnakej alebo podobnej veci iný prehral“. Spravodlivé sudcovské rozhodovanie podľa neho narušujú štyri veci: strach povedať mocnému do očí pravdu, úplatná ziskuchtivosť, snaha poškodiť rozsudkami svojich osobných nepriateľov, snaha zneužiť rozsudky na pomoc osobným priateľom.

Keďže Tripartitum nie je len cenný právny, ale aj historický prameň, jeho čitateľ sa nemôže zbaviť dojmu, že v politických a justičných nešvároch moderného Slovenska pokračujú určité patologické tendencie, ktorých korene možno nájsť ešte vo feudálnom Uhorsku.

Po kom sú pomenované dúbavské ulice

Intendant slovenských divadiel

Andrej Bagar (29. 10.1900 - 31. 7. 1966) bol herec, režisér, pedagóg a organizátor kultúrneho života. Patril medzi päťicu prvých slovenských hercov a bol jedným zo zakladateľov profesionálneho divadla na Slovensku.

Základnú školu vychodil v Trenčianskych Tepliciach. V rokoch 1914 - 1918 sa vo Viedni učil za čalúnnika, súčasne študoval na priemyslovej škole dekoračné umenie. V rokoch 1922 - 23 študoval na dramatickom oddelení Štátneho konzervatória v Prahe. Pracoval vo viacerých profesiách. Od roku 1927 člen činohry SND, neskôr režisér, šéfredaktor Slovenského rozhlasu, od rokoch 1945-51 umelecký riaditeľ SND a profesor VŠMU v Bratislave.

Jeho výrazný typ a herecké majstrovstvo upútalo filmových režisérov už za prvej ČSR. V Bratislave popri hereckej a režijnej práci založil recitačný krúžok Dynamo. Pričinil sa o založenie

vysokej školy divadla, hudby, tanca, v ktorej vychoval množstvo talentovaných hercov. Od roku 1929 spolupracoval s rozhlasom a vytvoril v ňom rad veľkých postáv svetového repertoáru.

Bol spoluzakladateľom martinského Slovenského komorného divadla. Za aktívny odpor proti fašizmu bol v apríli 1939 zatknutý a väznený. Počas SNP sa stal zakladateľom a vedúcim frontového divadla. Po druhej svetovej vojne sa stal intendantom divadiel na Slovensku a riaditeľom SND.

Pre jeho mnohostrannú činnosť v kultúre sa od roku 1966 udeľuje Cena Andreja Bagara za vynikajúce herecké výkony, v Nitre je po ňom pomenované divadlo a v Dúbravke je inštalovaná jeho socha, ktorá do roku 2004 stála na Hviezdoslavovom námestí.

Kveta Slyšková

Ľubo Navrátil

Župné divadlá núkajú predstavenia pre všetky vekové kategórie

Kraj spravuje štyri divadlá

Najnovšie počiny župných divadiel vás zabavia, privedú k zamysleniu sa, ale najmä prinesú množstvo inšpiratívnych a podnetných umeleckých zážitkov.

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) spravuje štyri divadlá. Každé z nich je jedinečné svojím obsahom a zameraním. Vybrať si zo širokej ponuky môže naozaj každý. Vítané sú všetky vekové kategórie.

Malá scéna STU a Divadlo Ludus

Kultúrny a divadelný priestor Malá scéna STU oživil BSK tím, že ho zobral do dlhodobého prenájmu. Vytvoril priestor najmä pre mladých ľudí, stredoškolákov a vysokoškolákov, ktorý tu chýbal. Súčasťou priestoru Malej scény je aj župné Divadlo Ludus, ktorého repertoár sa rozrástol o novú inscenáciu Starec a more podľa novely Ernesta Hemingwaya. Divadelníci toto známe literárne dielo preniesli na javisko pomocou živej telesnej performancie, bábkovej a objektovej animácie, ako aj naživo vytváraného zvukového a výtvarného dizajnu. Jedinečné predstavenie je vhodné pre posledné ročníky základných škôl a pre študentov stredných škôl.

Divadlo ASTORKA Korzo '90

Najnovším počinom je groteskná komédia od izraelského dramatika Chanocha Levina Váhavca. Zobrazuje svet muža, ktorý nekonečne osciluje medzi mnohými ženami, túži po nich, ale so žiadnou nie je spokojný. Ako umelec túži po uznaní a sláve, ale nevie ako preraziť. Rád by dosiahol hmotné úspechy, v skutočnosti však ledva vyjde s peniazmi. Napriek tomu z neho vyžaruje charizma a jeho okolie – ženy, priatelia vrátane svojráznej matky – túži po jeho prítomnosti. Jeho pochybnosti a nerozhodnosť vedú k tomu, že skutočné šťastie mu uniká. Hra

má poetický jazyk plný metafor s rýchlymi zvratmi a grotesknými situáciami, zaplnená postavami, ktoré vyvolávajú smiech aj súcit.

Bratislavské bábkové divadlo (BBD)

Do bohatého repertoáru pribudla nová inscenácia - Tučniak s červenou čiapočkou. Príbeh na pomedzí fikcie a reality mapuje kolóniu tučniakov čiapočkatých a ukazuje, že svet je rozmanitý a každý má v ňom svoje miesto. S humorom a hravosťou zdôrazňuje hodnotu priateľstva, rodiny a prijatia. Poukazuje na vytrvalosť, odvahu a silu nasledovať svoje sny, aj keď sa zdajú nespĺniteľné. Rovnako deťom pomáha pochopiť, že byť iný neznamena byť horší – práve naopak. Inscenácia je ďalšou zo série projektov, ktorými sa BBD snaží hravou formou priblížiť aj závažnejšie témy. Určená je deťom od 5 rokov.

Tipy z dúbravskej knižnice

Životopisy: Odkrývanie tváří v zrkadle

Vynálezca, spisovateľ, výnimočná žena. Každý život núka niečo výnimočné. Aké boli a sú cesty spisovateľa a básnika, neurodzenej ženy, ktorá sa vydala do kráľovskej rodiny či jedného z najslávnejších fyzikov? V oddelení náučnej literatúry miestnej knižnice sme siahli po troch rôznych životopisoch. Poučte sa, inšpirujte...

JÁN ŠTRASSER - Tvár v zrkadle

Porozprávať sa sám so sebou a zároveň pre iných. Presne túto formu si zvolil spisovateľ Ján Štrasser, keď si v svojej knihe rozhovorov vybral netypického respondenta - seba. V rozhovoroch spoznávame autorovo detstvo, obzrieme sa za dospievaním štúdiom a stretneme ľudí, ktorí formovali jeho život. Podstatnou súčasťou Štrasserovho spomínania je jeho literárna tvorba.

KATIE NICHOLL - Kate

Kate je od sedemnásteho storočia prvá neurodzená mladá žena, ktorá sa vydala do kráľovskej rodiny. Dnes sa v súvislosti s Kate hovorí najmä v iných súvislostiach, mnohí sledujú jej boj s rakovinou. V knihe z pera skúsenej autorky, ktorá sa britskou kráľovskou rodinou zaoberá už roky, sa dostávate do zákulisia britskej monarchie, spoznáte aj výcvik, akým musela Kate prejsť.

RICHARD GUNDERMAN - Tesla. Človek, vynálezca a vek elektriny

Srbsko-americký vynálezca, elektrotechnik, strojný inžinier a futuroológ. Nikola Tesla. Spoznať jedného najslávnejších fyzikov všetkých čias ponúka kniha Richarda Gundermana, ktorý pôsobí ako profesor rádiológie na Indianskej univerzite v USA. Približuje Teslov život aj kľúčové teórie a vynálezy od röntgenu cez radar, transformátor a rádio až po diaľkové ovládanie.

Lucia Marcinátová

Festival záhrad v Boroch

Aj tento rok v apríli vám prinášame náš a váš obľúbený Festival záhrad, kde si opäť nakúpíte všetko potrebné na váš balkón či záhradu. Na výber budete mať niekoľko druhov skalničiek, letničiek, trvaliek, byliniek, priesad, ale aj ovocných stromov. V ponuke budú tiež kaktusy, sukulenty, mäsožravé rastlinky, výrobky z levandule, kompostéry, semenka pre klíčky, mikrobylinky, mikrozelenina, bonsaje, ručne robené kvetináče, sušené kvety, izbové rastliny, motýle a hmyz v rámikoch.

Začíname v piatok 11. apríla od 9.00 do 21.00 a taktiež v sobotu aj v nedeľu od 9.00 do 21.00 v centrálnej zóne v pasáži. Vstupné je, samozrejme, zadarmo.

Tento rok sa Festival záhrad 11. – 13. apríla ponesie v štýle Veľkej noci. Tešiť sa okrem iného môžete na výstavu kraslíc, inštaláciu s korbáčmi, takisto ukážeme jarné dekorácie a aranžmány. Chýbať nebude ani finále Veľkej súťaže o najkrajšiu jarnú dekoráciu. Zaujímavosťou bude výroba obalov s včelím voskom, využitie levandule.

Viac na www.borymall.sk

Festival sakúr a umenia

Festival sakúr a umenia je jarné, kultúrno-spoločenské podujatie, ktoré sa koná v čase kvitnutia japonských čerešní. Zámerom projektu je obdiv ku kráse, podpora šírenia pozitívnych emócií, radosti, prostredníctvom kultúry, ako aj rozvoj slovensko-japonských vzťahov. Jeho tretí ročník sa uskutoční v piatok 4. apríla 2025 v mestskej časti Karlova Ves v Parku Suchá Vydrica a o deň neskôr 5. apríla v Dúbravke na Základnej škole Eugena Suchoňa Bratislava.

Počas programu sa možno tešiť na japonské piesne, koncert žiakov a učiteľov ZUŠ Eugena Suchoňa, ľudovú hudbu Lukáša Micháliku, Detský folklórny súbor Klnka či ukážky bojových umení školy Kurilla Budokan. Súčasťou festivalu v Dúbravke budú aj tvorivé workshopy, ukážky kaligrafie, japonské stolové hry, origami a ayatori či výstava výtvarných prác ZUŠ na tému sakúr.

Vyhlasovateľom festivalu je Bratislavský kultúrny hub, o.z., v spolupráci s Veľvyslanectvom Japonska v SR, mestskými časťami Karlova Ves a Dúbravka, Domom kultúry Dúbravka, ZUŠ Eugena Suchoňa, Klubom dobrej fotografie a ďalšími partnermi. K výsadbe sadu v Dúbravke prispelo viacero známych osobností, ktoré si stromy „adoptovali“. Prvým z podporovateľov Sadu sa stal bývalý šéf slovenskej diplomacie Pavol Demeš, ktorý spolu s autorom projektu Sadu sakúr a umenia v Dúbravke Vladimírom Grežom, stáli pri zrode projektu. (lum)

Koncertná sála ZUŠ Eugena Suchoňa

15:00-15:10 otvorenie a príhovory

15:15-15:45 koncert japonských piesní (Mayuko Takine - klavír, Hana Friedová - soprán)

16:00-16:50 koncert žiakov a učiteľov ZUŠ Eugena Suchoňa

Telocvičňa, CVČ, Batkova 2

17:00-17:15 ľudová hudba Lukáša Michálika

17:20-17:50 ukážky bojových umení (Kurilla Budokan - aikido / judo / daito-ryu aiki ju jutsu)

17:55-18:10 detský folklórny súbor Klnka

18:15 záver

Sprievodné aktivity

15:00-18:00

- ukážky kaligrafie, origami a ayatori (Hisayo Yasuda, učiteľka japonského jazyka)
- japonské doskové hry shogi a go (Slovenská asociácia shogi)
- tvorivé dielne v spolupráci so ZUŠ Eugena Suchoňa
- výstava výtvarných prác ZUŠ na tému sakúr

Mestská časť Bratislava - Dúbravka

Obchodná verejná súťaž

Súťaž návrhov na prenájom kaviarenskeho kontajnera

Mestská časť Bratislava-Dúbravka vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž v zmysle ustanovenia § 281 a nasl. Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov o najvhodnejší návrh na uzavretie nájomnej zmluvy na kaviarenský kontajner vo vlastníctve prenajímateľa nachádzajúci sa v Parku Pekníkova na pozemku parc. č. 1425 zapísanom na LV 847, k.ú. Dúbravka.

Predmetom obchodnej verejnej súťaže je:

nájom novozakúpeného kaviarenského kontajnera v Parku Pekníkova. Kontajner má pôdorys 8,0 m x 3,0 m a výšku 3,0 m. Priestorovo je rozdelený na samostatný príručný sklad s plochou 2,4m², chodbu s plochou 1,8m² a predajný priestor s plochou 16,2m². Určený je na celoročnú prevádzku a je pripojený na elektrickú energiu, vodu a kanalizáciu.

každodenná starostlivosť o čistotu a poriadok v sanitárnom kontajneri, ktorý sa nachádza v tesnej blízkosti kaviarenského kontajnera. Sanitárny kontajner pozostáva z WC pre ženy, WC pre mužov, WC pre imobilných a príručného skladu. Pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností upresňujeme, že každodenná starostlivosť musí byť vykonávaná celoročne, t. j. v pracovné dni a cez víkendy. Nájomca bude zmluvne viazaný začať prevádzku kaviarne najneskôr od 1. 7. 2025. Záväznú ponuku je možné predkladať v lehote do 14. apríla 2025. Pri záväzných ponukách doručených vyhlasovateľovi poštou, je rozhodujúci dátum doručenia na adresu vyhlasovateľa.

Kontaktná osoba vyhlasovateľa: Meno a priezvisko: JUDr. Jarmila Machajdíková, Telefónne číslo: 02/69 202 537, e-mail: jarmila.machajdikova@dubravka.sk

Úplné znenie súťažných podmienok nájdete na www.dubravka.sk

Dúbravka varí s Vojtom Artzom

Jahňacie rôznych chutí

Krupoto, kuskus, jahňacie mäso či v dúbravských lesoch početný a obľúbený medvedí cesnak. Šéfkuchár a Dúbravčan VOJTO ARTZ dnes siahol po jahňacom mäse. Ponúka ho v dvoch podobách, v dvoch rozmanitých chutiach a aj výzvach na vyskúšanie zároveň.

Pečené jahňacie kolienko s krupotom a medvedím cesnakom

Počet porcií: 5

Obtiažnosť: **

Čas prípravy: 90 min (bez namáčania krúp)

Čo potrebujeme:

5 ks jahňacie kolienko (zadné)

150 g slanina bez kože

čierne korenie celé

soľ

2 ks cibuľa žltá

rozmarín čerstvý vetvička

30 g maslo 82%

Krupoto:

4800 ml voda alebo

zeleninový vývar (na varenie krúp)

250 g krúpy malé alebo

lámanka

soľ

1 ks cibuľa žltá

50 g masť bravčová škvarená

250 ml vývar zeleninový

alebo aj smotana

50 g medvedí cesnak

čierne korenie celé

30 g maslo 82%

Cibuľka smažená:

2 ks cibuľa žltá

200 ml olej slnečnicový (na smaženie)

múka hladká (nemusí byť)

Postup prípravy:

1. Kolienka prešpikujeme klinmi slaniny a pomocou špagátika zviažeme, osolíme a okoreníme čerstvo mletým čiernym korením z mlynčeka. Čerstvý rozmarín nasekáme nadrobno a ochutíme ním kolenko.

2. Časť olúpanej cibule nakrájame nahrubo. Kolienka vložíme do pekáčika, pridáme cibuľu a pečieme domäkka za stáleho podlievania v rúre vyhriatej na 170°C.

3. Upečené kolienko vyberieme, výpek prelejeme do kastrólika, zredukujeme ho varením na minimum a dorestujeme dohnedá. Nakoniec šťavu zjemníme a zároveň zahustíme vmiešaním kociek vychladeného masla.
4. Kolienka pri servírovaní prehrejeme pečením v rúre pri teplote 150 °C asi 15 minút a následne ich prelejeme pripravenou šťavou.
5. Krúčky prepláchneme v niekoľkých vodách a potom ich necháme namočené (min. 4 hodiny). Urýchlíme tým varenie.
6. Krúčky uvaríme vo veľkom množstve osolenej vody a počas varu ju stále dopĺňame. Uvarené krúčky zľahka prepláchneme.
7. Medvedí cesnak prepláchneme, odkrojíme stonky a listy rozmixujeme na jemné pyrė. Druhú časť cibule nakrájame nadrobno a na masti restujeme, kým zosklovatie.
8. Potom pridáme krúčky, zalejeme vývarom, pridáme medvedí cesnak a krátko podusíme. Zľahka ochutíme čerstvo mletým čiernym korením z mlynčeka a soľou. Konzistencia musí byť hustá, ale stále tekutá. Ak treba, môžeme ju upraviť vývarom. Nakoniec krupoto zjemníme maslom.
9. Olúpanú cibuľu nakrájame na tenké pol kolieska a osmažíme na oleji dohnedá. Môžeme si pomôcť tým, že cibuľu najskôr jemne obalíme v hladkej múke. Usmaženú cibuľku necháme odkvapkať na papierovom obrúsku.
10. Krupoto servírujeme na predhriatom tanieri, naň preložíme špagátika zbavené a prehriate kolienko. Pokrm doplníme usmaženou cibuľkou.

Rada: Pri príprave krupota doň môžeme vmiešať aj sladkú smotanu alebo nastrúhaný parmezán, krupoto bude krémovejšie a jemnejšie. Namiesto jahňacieho kolienka, môžeme použiť akúkoľvek časť jahňaciny alebo králika, prípadne si krupoto pripraviť bez mäsa.

Grilovaný jahňací steak s cícerom, kuskusom, baklažánom a paprikou s pistáciovo-dátľovým dresingom

Počet porcií: 4

Obtiažnosť: *

Čas prípravy: 50 min

Čo potrebujeme:

800 g jahňací steak chrbát, stehno 30 ml olivového oleja extra virgine

soľ

Grilovaná zelenina:

200 g baklažánu

200 g červenej papriky

200 g žltej papriky

100 g lahôdkovej cibulky

Dressing:

30 ml olivového oleja extra virgine

15 - 20 ml bieleho vinného octu

1 lyžička trstinového cukru

soľ

20 g pistácie lúpané

30 g čerstvých datlí

5 g čerstvej mäty

5 g čerstvého koriandru

Kuskus:

100 g kuskus

200 – 250 ml zeleninového vývaru

1 kl kurkumy

soľ

1 pl olivový olej extra panenský

15g masla

60 g suchého cíceru

zeleninový vývar na uvarenie cíceru

soľ

Postup prípravy:

1. Jahňacie mäso prekrojíme po vlákne na porcie o váhe 200 g, potrieme olivovým olejom a opečieme ho zo všetkých strán na dobre rozohriatom grile alebo grilovacej panvici.
2. Po opečení mäso dopekáme v predhriatej rúre na 170 °C asi 4 minúty.
3. V miske metličkou vymiešame olivový olej s vinným octom, cukrom a soľou na konzistenciu emulzie. Potom do nej pridáme nahrubo nakrájané lúpané pistácie, poprekrajované d'atle, nakrájaný koriander a mäta.
4. Dresingom prelejeme pri servírovaní grilovanú zeleninu.
5. Papriky umyjeme, prekrojíme a odstránime semená a vnútorné žilky. Potom nakrájame na väčšie kusy.
6. Umyté baklažány nakrájame na plátky 7 mm hrubé. Lahôdkovú cibuľku umyjeme a použijeme len spodnú časť (zelenú časť možno použiť do kuskusu alebo vývaru), ktorú pozdĺžne prekrojíme.
7. Všetku zeleninu postupne ugrilujeme na suchej panvici bez oleja do tmava. Papriky dopečieme v rúre na 150 °C asi 4 minúty.
8. Zeleninový vývar spoločne s olivovým olejom a kurkumou privedieme k varu. Potom do neho vmiešame kuskus, prikryjeme pokrievkou a necháme 15 minút spať.
9. Kuskus odkryjeme a vidličkou dôkladne rozmiešame, aby sa nezlepil.
10. Pred servírovaním kuskus zmiešame s teplým cícerom, ktorý sme prehriali na masle.

Tip šéfkuchára:

Mäso pred tepelnou úpravou musíme nechať vždy „vzdychať“ a zahriať pri izbovej teplote. Tak isto po upečení necháme ešte „odpočívať“ asi 8 minút pri teplote 60 °C alebo zabalené pod alobalom.

Najlepšie je, ak každú zeleninu (na grilovanú zeleninu) pripravujeme samostatne. Každá totiž potrebuje iný čas prípravy.

Spomienková výstava v dome kultúry vzdala hold a spojila umelcov

Umeniu rozumel a žil preň

Ešte vlni v lete sme sa s ním stretli na výstave „Bolo to dávno...“, bol jej kurátorom. Dnes výstava s názvom Spomínanie spojila umelcov, aby vzdali úctu a zaspomínali si na kurátora, iniciátora mnohých výstav a spoločného priateľa PhDr. Bohumíra Bachratého CSc, ktorý nás navždy opustil. V Dome kultúry Dúbravka sa v Galérii Villa Rustica dala pozrieť počas celého marca.

Bobeš, ako sme Bohumíra Bachratého všetci volali, nám tak pripravil tému, ktorú nikto nečakal. Preto sa výtvarníci, ktorí sa za posledné roky podieľali na jeho projektoch, rozhodli usporiadať výstavu s názvom „Spomínanie...“ ako poctu a spomienku na roky spolupráce s ním. Desať vystavujúcich autorov vzišlo z užšieho výberu kurátorky výstavy - manželky Bohumíra Bachratého, Evy Bachratej Linhartovej - Ladislav Berger, Ladislav Černý, Květoslava Fulierová, Martin Kellenberger, Eva B. Linhartová, Ivan Popovič, Jiří Strachota, Josef Šarman, Stanislav Šišlák, Veronika Weberová.

„Spomínanie“ je chvíľa zastavenia v čase a pripomenutia človeka, ktorý umeniu rozumel a pre umenie žil. Každý k tejto neľahkej téme pristupoval inak, ale vždy s absolútnou tvorivou zodpovednosťou a slobodou. Najviac je zastúpená figurálna tvorba - aj „Bez slov“ Ladislava Černého vypovedá o mnohom. „Odkiaľ a kam“ dlhoročného Bobešovho priateľa Laca Bergera je veľavravný.

Spomienky Květy Fulierovej rezonujú hudbou veľkého orchestra v „Partitúrach I a IV“. Ivan Popovič sa zastavil v konkrétnom čase na konkrétnom mieste v „Sympóziu v Drieňove“. Veronika Weberová a jej „Hlava v oblakoch“ obrazne rozpráva o živote s umením. Martin Kellenberger objavuje cesty životom cez svojho „Jarného Pegasa“. Stanislav Šišlák predstavuje kolekciu diel s pocitom plynutia života „Pri rieke Morave“. Kolekcia obrazov Josefa Šarmana „Prvý sneh“ a „Posledný sneh - Tatry“ vzbudzuje pocit monumentality a bieleho ticha. Do tohto pocitu patria aj diela Jiřího Strachotu nazerajúce do duše človeka v „Hľadaní seba“. Spomínaním a citlivou výpoveďou sú aj diela Evy B. Linhartovej „Svetlá a tieň“.

Bohumír Bachratý nestihol dokončiť všetky svoje projekty, v jeho odkaze pokračuje Občianske združenie Cena Bohumíra Bachratého, založené jeho rodinou a blízkymi priateľmi. OZ vypisuje „Cenu Bohumíra Bachratého“ pre aktívnych umeleckých historikov a kurátorov. Táto cena je nielen pripomenutím odkazu jeho výnimočnej osobnosti, ale aj podporou všetkých propagátorov výtvarného umenia na Slovensku.

Eva B. Linhartová, kurátorka výstavy

Dúbravčania sa zabávajú aj uprostred týždňa

IMPROkoňa zapojila aj divákov

Streda 19. februára a potom aj presne o mesiac neskôr, tieto podvečery patrili v Dome kultúry Dúbravka zábave i divadlu zároveň. O podujatie s názvom IMPROkoňa sa postaral divadelný súbor Antikoňa. Išlo o improvizovaný večer s rôznymi zábavnými hrami a zapájať sa mohli aj diváci.

Pri vstupe do sály zaplatili diváci dobrovoľný príspevok a dostali aj „welcome“ drink. V dome kultúry išlo o prvé a jedinečné podujatie. Ochotnícki herci hrali pred divákmi rôzne improvizované hry a na mieste museli vymýšľať postavy a situácie, v ktorých sa ocitli. Podujatie bolo určené pre všetkých, ktorí sa chceli zabaviť. Zúčastnili sa aj menšie deti, mladí ľudia, dospelí aj seniory, na veku nezáležalo.

Čakala som, že pôjde viac o improvizáciu Stand-Up ako o improvizatívne hry, ktoré pripomínali televízny program Partička. Ak poznáte štýl Stand Upu českého Stand Upera Libora Macháčka, predstavovala som si podobnú šou. Ide o Stand up, do ktorého zapája rôznymi otázkami divákov a robí si srandu aj z nich. Chvíľami môže ísť aj o ostrý humor.

IMPROkoňa bol však úplne iný druh improvizácie. Rôzne hry s pevne určenými pravidlami, ktoré konferencieri vopred divákovi vysvetlili a hercom zopakovali. Miestami tak vznikali veľmi vtipné situácie, občas však mohlo ostať aj sucho a prázdno.

„IMPROkoňa bude pokračovať pravidelne každý mesiac v kultúrnom dome, takže sa diváci majú na čo tešiť. Okrem toho pripravujeme novú komédiu pre dospelých, ktorá bude mať premiéru koncom mája alebo začiatkom júna,“ priblížil za divadlo Antikoňa Lukáš Jurko. „Antikoňa teraz hráva aj po rôznych mestských častiach Bratislavy a dokonca by mala aj na Májálese, na čo sa veľmi tešíme.“

Každopádne si však myslím, že zábavný večer svoju úlohu splnil a Dúbravčanov zabavil. Je škoda, že sa obyvatelia nezúčastnili v plnej sile a v sále nechali voľné miesta, pretože podporiť lokálne a malé veci je dôležité.

Hoci Dúbravka nie je až tak vzdialená od centra, ľudia z takýchto okrajových mestských častí musia za zábavou a kultúrou často cestovať do centra. Je výborné, že obyvatelia Dúbravky mali príležitosť ísť do divadla tak povediac pod domom. Nápad zorganizovať pre obyvateľov zábavný večer priamo v srdci Dúbravky sa tak naplnil.

Hana Vikárová, lum

Člen Siene slávy slovenskej atletiky Viliam Lendel jubiloval

Vili, treba skočiť dva metre

V januári oslávil 85. narodeniny, avšak ešte stále je aktívny ako tréner, organizátor i rozhodca v Atletickom oddiele Slávia STU Bratislava. Dúbravčan Viliam Lendel v rozhovore priblížil, ako zasvätil svoj život atletike a skoku do výšky.

Legendárny športový novinár Marián Šimo o vás napísal, že v 14 rokoch ste skočili do výšky 154 cm a zaľúbili ste sa do atletiky. Bolo to tak? Ako ste si našli cestu k atletike a k skoku do výšky?

Mal pravdu. Chodil som vtedy na bratislavskú Základnú školu Milana Hodžu, v tom čase bola pomenovaná po Petrovi Jilemnickom. Učili nás fantastickí telocvikári. Hnali nás do všetkých športov a pravidelne organizovali majstrovstvá školy v atletike. Ja som na nich prvý raz skákal horajnom, čo bol bočný valivý štýl amerických výškarov, a skočil som 154 cm. O dva centimetre ma porazil spolužiak. Veľmi na nahnevalo, že ma zdolal niekto, kto predtým nikdy neskákal. A to ma motivovalo venovať sa intenzívnejšie atletike a skoku do výšky. Naučil som sa iný štýl preskoku straddle, ktorým som preskočil o rok výšku 173 cm. Mojm cieľom sa stalo zdolávanie čoraz vyšších výšok.

Skočiť dva metre je pre dnešných výškarov v podstate povinnosť. Za vašich pretekárskych čias to tak nebolo, boli ste iba tretí Slovák, ktorý túto métu pokoril. Ako si na to spomínate?

Ako prvý Slovák skočil dva metre v Bratislave študujúci Bardejovčan Vladimír Savčinský v roku 1957. Potom sa to o 6 rokov neskôr podarilo Milanovi Rožánkovi, ktorý so mnou trénoval v skupine Jaromíra Šimoneka. Ja som stále skákal od 197 po 199 cm a nie a nie preskočiť dva metre. Až v roku 1964 sa konali akademické majstrovstvá Slovenska v Nitre. Išli sme na štadión a tréner mi vraví: „Vili, treba preskočiť dva metre.“ Na jeho rozkaz som tam skočil rovno 202 cm. Slovenský rekord, bolo z toho veľké haló. Vtedy som sa už cítil ako skutočný skokan do výšky.

Technika skoku do výšky má zo všetkých atletických disciplín najpestrejšiu históriu. Akým štýlom ste skákali vy?

Spočiatku som poznal iba horajn, rozbiehal som sa kolmo na latku a prekonával som ju zbalený bokom. Neskôr som zistil, že existuje aj straddle, teda prevalenie obkročmo. Tento štýl mi pomohol výrazne zlepšiť výkony a práve jemu som sa venoval celú svoju športovú kariéru. Flopom, ktorý sa používa dnes, sa začalo skákať až po ukončení mojej kariéry, na OH v Mexiku 1968.

Na fotografiách z tých čias vidno, že jednu nohu ste nemali obutú. Bolo to naozaj tak? Skákali ste bosý?

Bola to taká moja špecialita, skákal som s bosou švihovou nohou. Cítil som vďaka tomu živší kontakt s podložkou.

V roku 1965 ste rekord ešte vylepšili na 203 cm. Potom však prišlo zranenie kolena a koniec aktívnej kariéry. Dali ste sa na trénovanie. Tušili ste vtedy, aká budúcnosť čaká túto disciplínu – že muži budú skákať nad 240 a ženy nad 200 cm?

Keď som začínal trénovať a nejaký chlapec skočil dva metre, dievča 180 cm, bola to známka, že mám dočinenia so skokanom či skokankou do výšky. Vývoj nezastavíte. O rok-dva môže niekto skočiť aj 250 cm. Mení sa metodika, mení sa výškarská obuv. Ruší sa tiež osobitné evidovanie výkonov v hale a vonku, čo nepovažujem za spravodlivé, pretože palubovka v kombinácii s umelými kobercami pruží oveľa viac ako povrch vonku na štadióne a niekto to dokáže vďaka svojej technike využiť.

V roku 1973 pribudla do vašej skupiny Mária Mračnová, šiesta z mexických OH 1968 a bronzová z aténskych ME 1969, aby reštartovala svoju kariéru po materstve. Bola to veľká zodpovednosť?

Faja prišla do Bratislavy už v roku 1965 z Košíc, asi tri roky sme ešte spolu trénovali a súťažili. Dobré sme sa teda poznali. Keď som ju začal trénovať, zmenil som zaužívaný spôsob jej prípravy. Aj to bol jeden z impulzov, ktorý jej pomohol zlepšiť sa zo 183 až na 192 cm. Posledné dva roky sa čoraz viac presadzovali výškari skáčuci flopom. Videl som, že dokázali v rozbehu zrýchliť záverečné 3-4 kroky. Povedal som: „Faja, skúsme to aj na straddli.“ Boli sme prví a podľa mňa aj poslední, kto spojil straddle s flopistickým rozbehom. Ona to zvládla a vďaka tomu sa udržala vo svetovej špičke.

Pod vaším vedením útočila na bronz na montrealských OH 1976 a v tom istom roku skočila československý a súčasne slovenský rekord 192 cm, ktorý vydržal 14 rokov. Bola Mária Mračnová vašou najlepšou zverenkou?

Keď niekto dosiahne štvrté miesto na olympijských hrách, musím to hodnotiť ako svoj najväčší úspech. Viedol som aj Martu Padrtovú-Jeseňákovú, ktorá už flopom skočila 188 cm, mala veľký potenciál, ale namiesto olympiády v Moskve 1980 išla na operáciu a skončila s aktívnou činnosťou. Do môjho rakúskeho obdobia patrili Monika Gollnerová, ktorá v roku 1992 skákala 192 cm, ale na OH do Atlanty sa žiaľ nedostala, lebo zväz zvýšil limit na 193, a tiež Linda Horvathová, ktorá sa rovnakým výkonom mesiac po prechode k inému trénerovi stala juniorskou majsterkou Európy 1997 a neskôr súťažila aj na OH 2000 v Sydney. Slovenka Diana Lázničková-Malejčíková sa s mojou asistenciou dostala na 183 cm. Motal som sa teda najmä okolo žien a som rád, že som prispel k rozvoju ženskej výšky. Veľmi si však vážim tiež spoluprácu s Ľubošom Benkom, v roku 2002 účastníkom halových ME vo Viedni aj ME v Mníchove, ktorý v tom istom roku prekonal 225 cm. Neskôr sa aj on vydal na trénerskú dráhu a istý čas trénoval Katarčana Mutaza Baršima, olympijského víťaza a trojnásobného majstra sveta.

Medzi vaše zvereny patrila aj Dúbravčanka Simona Tichá, ktorá už ukončila atletickú kariéru a venuje sa štúdiu. Bola veľký talent?

Simonkin starý otec Peter Horniak skákal do výšky, spolu sme trénovali, jej mama sa v minulosti venovala diaľke a trojskoku. Simonka bola šikovná, aj keď trochu svojská. Za dva roky našej spolupráce skočila 170 cm, získala striebro na olympijských hrách mládeže 2018 v Jeruzaleme. Prišli však rastové problémy s kolenom a členkom a jedna sezóna jej nevyšla. Prešla do inej tréningovej skupiny, potom to ešte skúšali vo dvojici s mamou, ale už sa ďalej neposunula. Škoda jej, mala talent.

Môžete porovnávať: bolo pre vás ľahšie skočiť dve metre alebo naučiť niekoho zdolať takúto výšku.

Pre mňa bolo ťažšie ich skočiť. Ako tréner som už mal osobné skúsenosti, ktoré som mohol obohacovať štúdiom, vzdelávaním, účasťami na medzinárodných súťažiach. Spolu s Jaromírom Šimonekom sme sa zoznamovali s novými metódami, čerpali sme z dostupnej literatúry. Ďalší posun som zažil, keď zo mňa spravili šéftrénera rakúskych skokanov. Dostal som kameru a z videozáznamov sme analyzovali techniku. To všetko mi pomáhalo dostať svojich zverencov na úroveň, na ktorej dosahovali kvalitné výkony.

Vaša kariéra – aktívna aj trénerská – je spojená najmä s klubom Slávia SVŠT, dnes STU Bratislava a s Mladou gardou. Čo vás zavialo do Dúbravky?

Dúbravčania sme s manželkou od roku 1974, dovtedy sme bývali v centre Bratislavy na Zochovej a potom v Trnávke. Prostredie sa nám veľmi zapáčilo. Presťahoval som sem z mesta dokonca aj svojich rodičov, ktorí si nevedeli vynachváliť, že sa pozreli z okna na ôsmom poschodí a videli les. Boli tu výborné podmienky na športovanie a relaxáciu, čo sme hneď začali využívať. O rok nato sme na dnešnom ihrisku Adlerova zorganizovali detskú olympiádu. Vždy ma totiž lákalo propagovať myšlienku olympizmu medzi mládežou. Po rokoch, keď začali moje vnúčatá navštevovať ZŠ Pri kríži, rozbehli sme v spolupráci s Máriou Mračnovou pod záštitou Olympijského klubu Bratislava usporadúvanie detských olympiád na tejto škole. Dodnes tam každoročne organizujú Olympijský deň.

Adlerka prešla rekonštrukciou a areál využíva čoraz viac ľudí. Čo na to hovoríte?

Na jednej strane je to pekné, že tam stále niekoho vidím športovať, ale na druhej strane ma ako atletického a výškarského trénera mrzí, že sa celý areál zredukoval iba na tartanovú dráhu s doskočiskom na diaľku a osobitným sektorom na vrh guľou. Zvyšok tvorí umelá tráva pre futbalistov. To znamená, že sa tam prakticky iba behá a hrá futbal. Je to škoda. Atletika nie sú iba behy.

Najväčšia hviezda súčasnej výšky Jaroslava Mahučichová minulý rok na mítingu v Paríži prekonal takmer 37 rokov starý svetový rekord Stefky Kostadinovovej, skočila 210 cm. Čo ste si vtedy vraveli?

Mahučichovú som prvý raz videl na vlastné oči na Banskobystrickej latke. Vtedy pôsobila na mňa lepšie iná Ukrajinka Julija Levčenkova, ktoré nielenže patrila medzi najkrajšie európske atlétky, ale aj vynikajúco skákala. Priznám sa, že Mahučichová mi ako človek veľmi neinponovala, ale treba povedať, že takmer všetci atléti, ktorí dokázali niečo mimoriadne, boli či sú svojskí. Ani o Javierovi Sotomayorovi by som na prvý pohľad nepovedal, že raz skočí svetový rekord 245 cm.

Keď sme pri tomto Kubáncovi, viackrát som ho videl skákať a naskytla sa mi aj príležitosť potvrdiť si, že nie je ako bežní smrteľníci. Na spoločnej večeri v Düsseldorfe som s údivom sledoval, ako zjedol jedenásť rezňov a ani nie o polhodinu nato bol prvý pri grilovaných kurčatách. Neveril som vlastným očiam, keď zjedol celé kura. Aj Gianmarco Tamberi je iný ako ostatní, je to šoumen.

Mahučichová si dlhodobo udržiava vysokú výkonnosť a dalo sa očakávať, že svetový rekord padne. Technicky je na tom veľmi dobre, aj keď rozbeh má trochu iný ako jej súperky, ťaží z rýchlosti pred odrazom.

A čo slovenské rekordy? Vidíte potenciál na prekonanie Ruffíniho 234 cm, Zvarových 236 cm (slovenský výškar pôsobiaci v českom klube, pozn. red.) alebo 196 cm Márie Melovej?

Žiaľ, slovenská výška sa nachádza v období útlmu. Zrejme je to spôsobené aj podmienkami. Stačí sa pozrieť na osud jedinej atletickej haly na Slovensku. Náhrada je v nedohľadne, atléti musia dochádzať do Viedne či Ostravy, slovenské halové šampionáty sa konajú v zahraničí.

Navyše vnímam aj neochotu mladých slovenských trénerov učiť sa, spýtať sa na názor či radu starších. Vo vzdelávaní máme obrovské medzery a ťažko môžeme potom očakávať, že vychováme špičkových atlétov.

Na halovom slovenskom šampionáte v Ostrave získali obaja vaši zverenci – Julian Juráček a Andrea Vargová – strieborné medaily. Aké majú vyhliadky?

Julian je momentálne môj najväčší talent, také odrazové schopnosti som u nikoho ešte nevidel. Má všetky predpoklady, aby mohol skákať veľmi vysoko. Žiaľ, jeho napredovanie brzdia veľké tréningové výpadky. Je to s ním ako na hojdačke. Škoda toho, lebo parametre na to má, testoval ho aj Ľuboš Benko a povedal, že keby mal on také ukazovatele, tak by s nimi skočil 230 cm. Musí sa však naučiť techniku a to bez tréningu nejde. To isté platí o Andrejke. V súčasných podmienkach sa však v zime nedá kvalitne pripravovať.

Z vašich slov cítiť sklamanie. Vidíte nejakú nádej na zlepšenie situácie v atletike?

Som pozitívne mysliaci človek. Nauvažujem negatívne. Iba ma mrzí a niekedy až deprimuje, že nemôžem odovzdať všetko, čo by som mohol ako tréner aj ako človek odovzdať mladšej generácii. Núti ma to neustále uvažovať nad spôsobom, ako to ponúknuť. Aby mladí pochopili, že nestačí len to, čo momentálne vedia, ale treba sa neustále obohacovať, hoci aj na skúsenostiach nás starších.

Turnaj seniorov otvoril bowlingovú sezónu

MDŽ - 4. ročník: Drápalová a Gajdoš

Úvod tohoročnej bowlingovej sezóny seniorov patril už štvrtému ročníku turnaja k MDŽ. Každé denné centrum mohlo na turnaj nominovať svojich členov bez rozdielu pohlavia. Celkom 29 seniorov bojovalo v kvalifikácii o postup do finále, kde sa predstavilo päť najlepších v oboch kategóriách. Turnaj sa konal pod záštitou starostu Martina Zaťoviča, ktorý ho aj otvoril.

Kvalifikáciu vyhrali Helena Drápalová a Vladimír Gajdoš. Obidvaja potvrdili veľmi dobrú formu aj vo finále. Vlado po dobrom výkone obhájil prvenstvo z predchádzajúceho roka. Za pozornosť stojí, že do finále sa dostal manželský pár Barboríkovcov, pričom Elene sa nepodarilo obhájiť minuloročné prvenstvo. Medaile najlepším hráčom odovzdala vedúca dúbavského oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva Dominika Malačinová. Turnaj organizovali mestská časť Bratislava – Dúbravka, Rada seniorov a Komisia športu.

(vg)

Predseda klubu Gubrica: Chceme vytvoriť podmienky pre všetky deti

Nábor do FKP Bratislava je celoročný

Dvesto hráčov a pätnásť trénerov. To sú čísla spojené s futbalovým klubom - FKP Bratislava. Porozprávali sme sa s predsedom klubu ŠTEFANOM GUBRICOM, prezradil, že plánom klubu je vytvoriť družstvo mladších dorastencov.

Ako a kde prebiehala príprava na odvetnú časť FK Dúbravka?

Zimnú prípravu sme začali po vianočných prázdninách 8. januára 2025. Najmladšie kategórie U6-U8 trénujú v zimných mesiacoch v telocvičniach. Staršie družstvá majú prípravky v telocvičniach a v závislosti od počasia aj na ihriskách s umelým povrchom. Žiacke družstvá trénujú na umelej tráve v areáli SPŠE Karola Adlera. Počas zimy sa starší a mladší žiaci zúčastnili na halovej lige v Malackách, kde obsadili 1. a 3. miesto. Cez víkendy sme hrali aj prípravné zápasy s družstvami z iných súťaží. Začiatkom februára sme v spolupráci s mestskou časťou Dúbravka organizovali už v poradí 6. ročník halového turnaja mladších žiakov o pohár starostu Martina Zaťoviča, kde sme sa umiestnili na 2. a 4. mieste.

Koľko má klub momentálne žiakov, dorastencov, členov v prípravke a koľko trénerov?

Niekoľko hráčov prešlo hrať do vyšších súťaží. Momentálne má klub vytvorených jedenásť kategórií a v evidencii približne 200 hráčov, o ktorých sa stará 15 trénerov. V budúcej sezóne plánujeme vytvoriť aj družstvo mladších dorastencov.

Aké ciele má klub FKP Bratislava v tejto sezóne a do budúcich rokov?

Naším hlavným a stálym cieľom je vytvoriť priestor a podmienky pre všetky deti, ktoré chcú hrať futbal a pracovať tak kvalitne a zodpovedne, aby naši hráči nenašli dôvod k odchodu, ale naopak, aby aj tí, ktorí ešte neobliekajú naše dresy, mali záujem do FKP vstúpiť! Zodpovednosť, dôvera, zaoberanosť a odhodlanosť, kvalitný tréningový proces, individuálny prístup a bohatý program plný turnajov a zápasov sú našou vizitkou. Druhým našim cieľom je aj po odchode viacerých hráčov do ligových družstiev udržať sa v 2. lige starších a mladších žiakov. V budúcej sezóne plánujeme vytvoriť ešte aj družstvo mladších dorastencov.

Od ktorého mužstva očakávate najlepšie umiestnenie a prečo?

Pri družstvách prípraviek nie sú dôležité výsledky a umiestnenie, ale radosť detí z futbalu a z hry, pričom sa naučia základom futbalu a rozvíjajú svoje individuálne zručnosti, na ktoré nadviažu v žiackych kategóriách. Najlepšie umiestnenia sa očakávajú od družstiev starších a mladších žiakov.

Dá sa k vám do klubu pridať počas celého roka?

Nábor do futbalového klubu prebieha celoročne. Vítané sú všetky deti, ktoré chcú hrať futbal a sú narodené v rokoch 2009 až 2020.

(lum)

FUTBALOVÝ KLUB POLÍCIE BRATISLAVA

FKP Bratislava je futbalový klub, ktorý je nástupcom slávnejších klubov ako ČH Bratislava a ŠKP Bratislava.

Do svojich radov prijíma ďalších záujemcov o futbal, ročníky narodenia 2009 – 2020.

Kontakt: Štefan Gubrica, s.gubrica @gmail.com, 0903 434 035.

LUKOSTRELECKÝ KLUB BRATISLAVA ZBIERAL ÚSPECHY NIELEN NA DOMÁCOM ŠAMPIONÁTE

Baránková so striebrom v Turecku a bronzom v USA

Dvoma titulmi z domáceho šampionátu a rovnakým počtom medzinárodných pódiových umiestnení vyvrcholila halová sezóna lukostrelkyne Denisy Baránkovej, ktorá pre ňu trvala od začiatku novembra do úvodného marcového týždňa.

Členka dúbavského Lukostreleckého klubu Bratislava Baránková na HME dospelých a juniorov v tureckom Samsune spolu s Elenou Bendíkovou (Liptovský ŠLK Liptovský Mikuláš) a Kristínou Druskovou (Reflex Žilina) tvorila družstvo, ktoré v olympijskom luku žien získalo pre SR historicky premiérový kov na kontinentálnom šampionáte pod strechou. Mal strieborný lesk.

Dvadsaťtriročná dvojnásobná olympionička si tým vynahradiť sklamanie z individuálnej súťaže. Keďže pred rokom skončila v chorvátskom Varaždine štvrtá, do krajiny polmesiaca cestovala s vyššími ambíciami, než bol prienik do štvrtfinále... Kolega z LKB Daniel Medveczky sa v rovnakej divízii juniorov ako obhajca štvrtého miesta dokonca porúchal už v 1/16-finále, keď neuspel v derby proti Matejovi Kuchárovi (Reflex Žilina). Ako trio aj s Tomasom Lelovičom (SPORTAcademy Hlohovec) brali nepopulárnu „zemiakovú“ medailu v súperení družstiev U21. Baránková si o dva týždne neskôr skvele počínala v USA na prestížnom podujatí The Vegas Shoot s 3857 účastníkmi z 57 krajín. Na tomto tzv. Superbowle lukostreľby v Las Vegas obsadila 11. priečku. Zároveň to bola záverečná šiesta položka halovej Svetovej série, v ktorej zverienka Vladimíra Hurbana ml. pri konečnom účtovaní skončila na šiestej pozícii. Vybojovala si tým miestenku do play-off pod názvom Indoor World Series Finals pre 16 najlepších a získala tretí post.

„Jedenáste miesto zo samotného The Vegas Shoot ma trochu mrzí, lebo som bola len bodík od Top 10. Vynahradiť som si to postupom do duelu o bronz v rámci Indoor World Series Finals a ešte som v ňom aj uspela, čo ma veľmi teší,“ povedala víťazka jesennej ouvertúry halovej Svetovej série vo švajčiarskom Lausanne.

Baránková a ďalší zástupca LKB Ondrej Francú už začiatkom februára obhájili v Košiciach tituly v olympijskom luku jednotlivcov na halových majstrovstvách Slovenska seniorov. Francú vo finále zdolal Medveczkého, neskôr domáceho halového šampióna U21 v Hlohovci. Vymenovaná trojica si na východe vystrieľala prvenstvo medzi družstvami v olympijskom luku. Navyše, klub z Dúbravky naplno uspel aj v kladkovom luku tímom zásluhou Vladimíra Hurbana st., Marcela Pavlíka a Manuela Pokraja.